

CSIS, DRON TEDARİK ZİNCİRİNDE KRİTİK RİSKLER İÇİN UYARDI

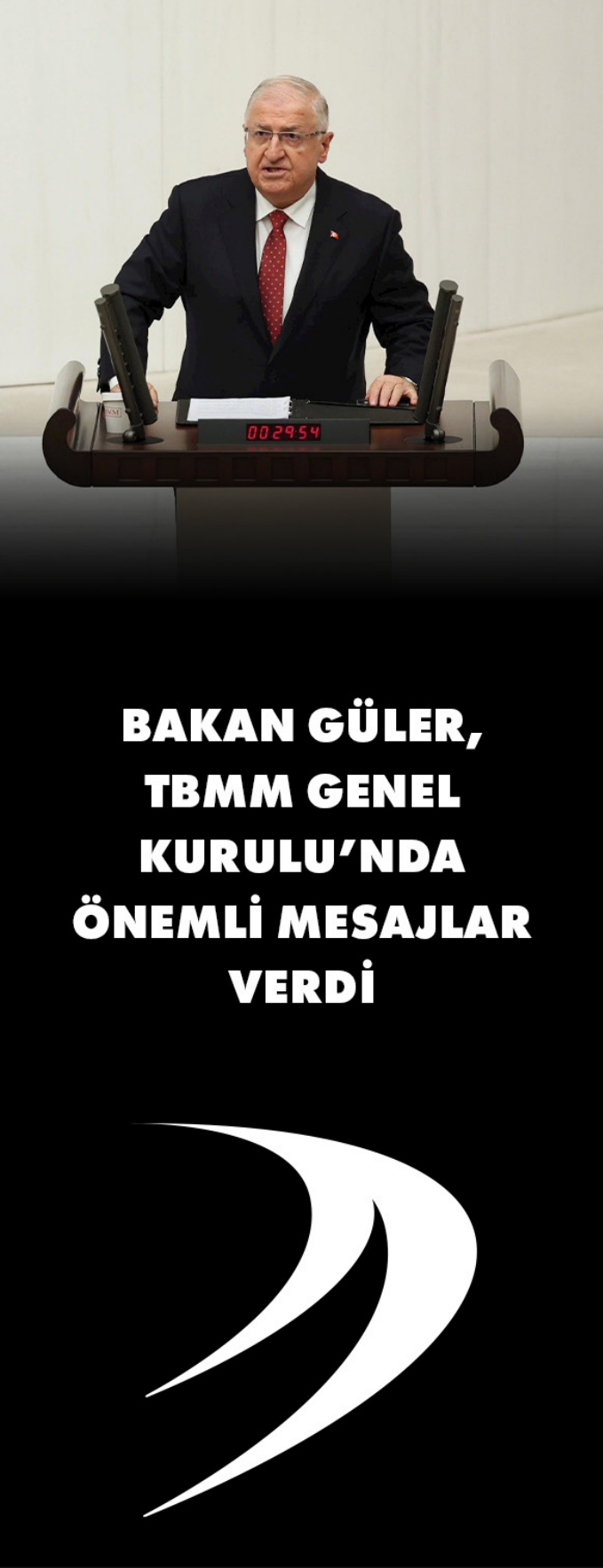
NO:50

8-15 Aralık 2025

HAFTALIK BÜLTEN

İÇİNDEKİLER

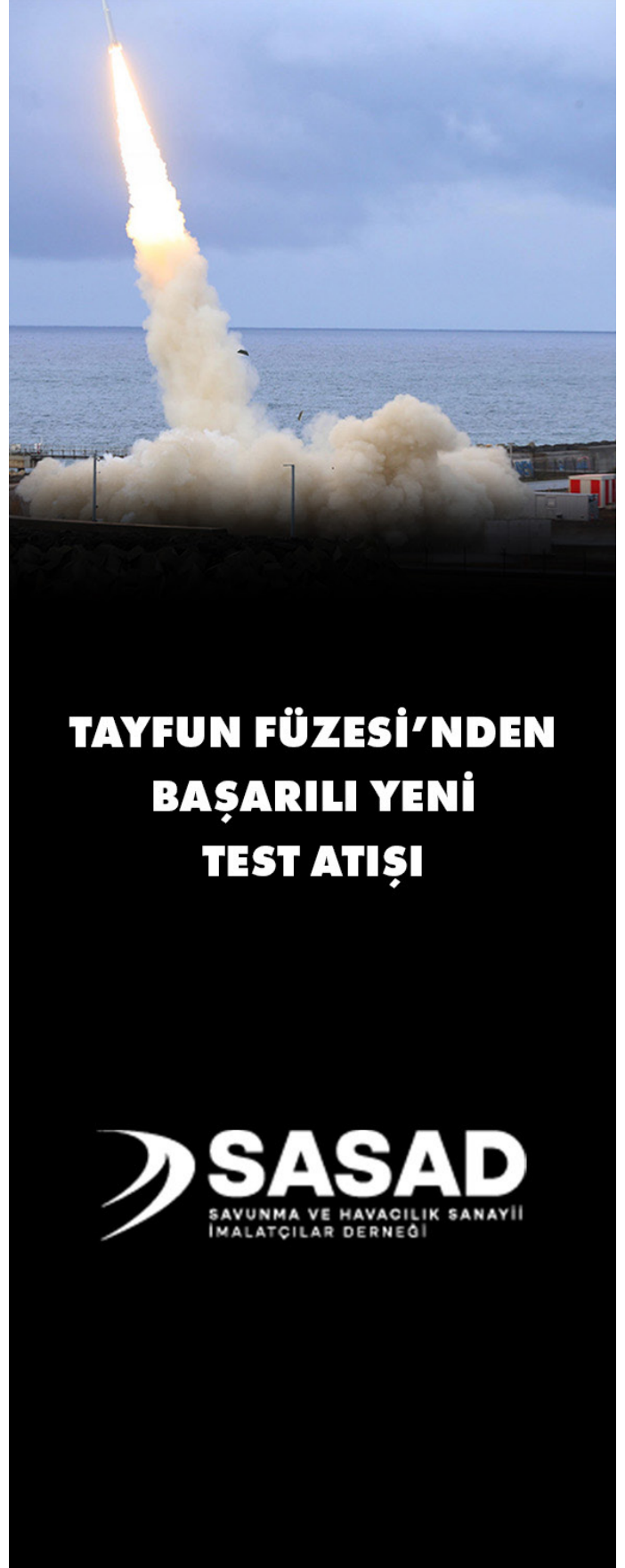
- CSIS, Dron Tedarik Zincirinde Kritik Riskler İçin Uyardı
- Bakan Güler, TBMM Genel Kurulu'nda Önemli Mesajlar Verdi
- Motor Teknolojilerinde Dışa Bağımlılık Azalıyor
- ANKA III'ün Otopilot Testleri Başarıyla Tamamlandı
- TAYFUN Füzesi'nden Başarılı Yeni Test Atışı
- KARAOK, AGMOS İle Tam Kontrol ve Tam Koordinasyonla İsabet Kaydetti
- ASEFLIR'dan Düzey Performans
- ÇELİK KUBBE'de Tempo Artıyor
- ASELSAN: "MURAD İle Oyunun Kuralları Yeniden Yazıldı"
- BAYRAKTAR AKINCI'dan Atılan Millî Mühimmatlar Hedefi Tam İsabetle Vurdu
- Yeni Silah Sistemleri TSK Envanterine Girdi
- Millî Hedef Algılayıcı MİHAL'ın Detayları Ortaya Çıktı
- Millî İHA'ların Ekvator Görevine Özel Uydu Haberleşme Sistemi
- ASELSAN, Yüksek Hızlı Uydu Haberleşme Sistemi ACROSAT KA45-A'yı Tanıttı
- Türkiye, Yerli İtki Sistemleriyle Ay Hedefini Genişletiyor
- TSK'nın Bölgesel ve Küresel Barış İle İstikrara Katkıları Sürüyor
- MKE'den Azerbaycan Hamlesi: MKA Faaliyetlere Başladı
- TCG AKHİSAR'ın Yerine TCG SEFERHİSAR Geliyor

**BAKAN GÜLER,
TBMM GENEL
KURULU'NDA
ÖNEMLİ MESAJLAR
VERDİ**

İÇİNDEKİLER

- MKE DENİZHAN-76 Romanya’da: İlk Avrupa İhracatı
- Jandarma’ya 16’ncı ATAK Helikopteri Teslim Edildi
- MKE’den Yeni Sistem: MKE ALPAY Sahada
- Belçika’dan Avrupa Güvenliği İçin: ‘Türkiye’ Vurgusu
- Türkiye’den Üç Şirket NATO’nun Savunma İnovasyon Programına Seçildi
- TÜSİAD: “Türkiye, Avrupanın Yeni Savunma Yapılanmasında Önemli Rol Üstlenebilir”
- MİLDEN Uluslararası Basında Geniş Yer Buldu
- Tom Barrack’tan F-35 Mesajı
- BBC: “Türkiye Savaş Uçağı Envanterini Neden Çeşitlendirdi?”
- Türkiye-Macaristan Savunma Sanayii İş Birliği Mutabakat Muhtırası İmzalandı
- Yerli “NANO Helikopter” İhracata Uçtu
- SARSILMAZ Dron Killer İle Anti-Dron Çözümünde Yeni Dönem
- BAYKAR 8 Bin Kişilik Savunma Devine Dönüştü
- Kamu, Sivil Toplum ve Teknoloji Şirketleri Ankara’da Aynı Masada Bulundu
- HAVELSAN, Boeing İş Birliğini Pekiştirmeye Devam Ediyor
- ASELSAN’dan Emniyette Güvenli Telsiz Ağı: KETUM Sahada
- Yapay Zekâ, “Dijital Türkiye” Hedefinde Kilit Rol Oynuyor
- Havacılık ve Savunma Sanayiinde Yapay Zekâ Paneli Düzenlendi

İÇİNDEKİLER

- Savunma Sanayii'nde Grand Strateji Seminerleri Düzenlendi
- ROKETSAN'dan Yönetici Yetiştirme Programı
- SASAD İhracatı Geliştirme ve Strateji Komiteleri Ortak Toplantısı 9 Aralık'ta Yapıldı
- SASAD Teknoloji ve İnovasyon Komitesi Toplantısı Gerçekleştirildi
- Savunma Sanayii Yetenek Yönetimi Zirvesi II, 2026'da Kapılarını Açıyor
- Boeing, Türkiye İle 80 Yıllık İş Birliğini Kutladı
- SİSİ'den EDEX 2025'te Türk Savunma Sanayisi Standartlarına Özel Bilgi
- Ürdün'de Savunma Diplomasisi
- ASELSANNET 21 Yaşında
- Türkiye'den Kısa Kısa
- ASD'den Nadir Toprak Elementleri Uyarısı
- Japonya, AB'nin SAFE Savunma Finansman Programı İçin Başvuru Yaptı
- EDA, Otonom Lojistik Sistemleri Test Etti
- Çin'in "Jiutian" İnsansız Hava Aracı İlk Uçuşunu Yaptı
- Dünyadan Kısa Kısa

**ASELFLIR'DAN ÜST
DÜZEY PERFORMANS**

CSIS, DRON TEDARİK ZİNCİRİNDE KRİTİK RİSKLER İÇİN UYARDI

Stratejik ve Uluslararası Çalışmalar Merkezi (CSIS) dronların savaş alanlarında artan önemine dikkat çekerek tedarik zincirine dair önemli uyarılarda bulundu.

Morgan Bazilian, Jahara Matisek ve Katrina Schweiker imzalı analizde şu önemli mesajlar yer alıyor:

“Ukrayna’daki savaş, modern muharebede dronların belirleyici rolünü net biçimde ortaya koyarken, bu sistemlerin arkasındaki tedarik zinciri bağımlılıklarını da gün yüzüne çıkardı. Saha üzerinde kullanılan avuç içi büyüklüğündeki keşif dronlarından uzun menzilli gezici mühimmatlara kadar neredeyse tüm insansız sistemler; karbon fiber, nadir toprak mıknatısları, lityum iyon piller ve gelişmiş yarı iletkenler gibi kritik malzeme girdileri açısından Çin merkezli tedarik zincirlerine dayanıyor.

Uzmanlara göre politika yapıcılar ve askerî planlamacılar çoğunlukla platformlar, yazılım, yapay zekâ ve otonomi gibi “üst katman” teknolojilere odaklanırken; kimya, metalurji ve ileri malzeme üretimi gibi alanlar göz ardı ediliyor. Oysa dronların seri üretimi, ikamesi zor özel kompozitler, alaşımlar ve yarı iletkenlere kesintisiz erişim gerektiriyor. Bu nedenle tedarik zinciri rekabeti, giderek jeopolitik bir güç mücadelesine dönüşmüş durumda.

Beş Temel Stratejik Kırılganlık

Analizler, dron üretimini büyük ölçekte sürdürebilmenin önünde beş kritik kırılganlık alanı bulunduğunu ortaya koyuyor:

1. Yapısal malzemeler

Karbon fiber takviyeli polimerler, çoğu dronun ana iskeletini oluşturuyor. Havacılık sınıfı karbon fiber üretimi zaman alıcı ve sınırlı sayıda tesisle mümkün. Alüminyum-lityum alaşımlar ve titanyum ise kanatlar, iniş takımları ve yüksek gerilimli bölgelerde vazgeçilmez. Bu alanlarda yaşanacak bir kesinti, sadece dronları değil, tüm havacılık programlarını etkileyebilir.

2. İtki sistemleri

Elektrikli dron motorlarının kalbinde yer alan neodim-demir-bor mıknatısların küresel üretiminin yaklaşık %90’ı Çin’de yapılıyor. Büyük dronlarda kullanılan pistonlu veya turbofan motorlar da özel alaşımlara ve bakır yoğun parçalara bağımlı. Bu nedenle tek taraflı ihracat kısıtlamaları, hem askerî hem de ticari dron üretimini hızla durdurabilecek potansiyele sahip.

3. Enerji depolama (piller)

Dronların menzil ve havada kalış süresi, doğrudan pil teknolojilerine bağlı. Lityum, grafit ve ilgili rafinasyon süreçlerinde Çin'in küresel hâkimiyeti dikkat çekiyor. Madencilikten ziyade rafineri kapasitesi en büyük darboğaz olarak öne çıkıyor. Küçük çaplı ihracat sınırlamaları bile montaj hatlarını haftalar içinde kilitleyebiliyor.

4. Yarı iletkenler ve Sensörler

Galyum nitrür güç amplifikatörleri, uçuş kontrol sistemleri, veri linkleri ve kızılötesi sensörler; dronların “beyni ve gözleri” olarak tanımlanıyor. Bu özel yarı iletkenlerin üretimi, genişletilmesi yıllar alan sınırlı sayıdaki Batılı tesise bağlı. Ölçeklenebilirlik sorunu, kriz dönemlerinde ciddi bir risk oluşturuyor.

5. Lojistik ve Entegrasyon

Bir dronun nihai montajına kadar bileşenler birçok ülkeyi ve tedarikçiyi dolaşıyor. Ancak savunma sanayiinde ana yüklenicilerin altındaki katmanlara dair şeffaflık eksikliği sürüyor. Tek bir kimyasal öncülün ya da mıknatıs alaşımının eksikliği, tüm bir dron sınıfının üretimini durdurabiliyor.

Endüstriyel Dayanıklılık = Savaş Gücü

Uzman değerlendirmelerine göre, endüstriyel dayanıklılık artık doğrudan askerî caydırıcılığın bir parçası. Ukrayna örneği, dron savaşının yalnızca yenilikle değil; nadir, zor ikame edilen ve hızlı ölçeklenemeyen malzeme girdilerine dayalı üretim kapasitesiyle sürdürülebileceğini gösterdi.

Bu çerçevede dört temel politika önerisi öne çıkıyor:

- Tedarik zincirlerinde tam izlenebilirlik sağlanması,
- Çin dışındaki müttefik ülkelerle yedekli ve dağıtık üretim ağları kurulması,
- Karbon fiber, nadir toprak mıknatısları ve pil öncülleri için stratejik rezervler oluşturulması,
- Endüstriyel dayanıklılığın savunma planlamasında doktrinel bir unsur hâline getirilmesi.

Sonuç olarak, gelecekteki çatışmalarda belirleyici unsur; en gelişmiş dronlara sahip olmak değil, kriz anında bu sistemleri büyük ölçekte ve kesintisiz üretebilme yeteneği olacak. Hava gücünün yeni ölçüsü; tonlarca karbon fiber, kilogramlarca nadir toprak ve gramlarla ifade edilen kritik yarı iletkenler üzerinden tanımlanıyor.”

Dron Tedarik Zincirinde Kritik Nadir Metaller ve Elementler

Element/ Metal	Kategori	Kullanım Alanı	Stratejik Önemi	Küresel Tedarik ve Riskler	Alternatifler/ Notlar
Neodimyum (Nd)	Nadir Toprak elementi	Neodim-demir-bor mıknatıslar, küçük ve orta sınıf dron motorları, gimbal sistemleri	Elektrikli dron motorları için kritik; yüksek tork ve hassas kontrol sağlar	Küresel sinterlenmiş mıknatıs üretiminin %90'ı Çin'de; ihracat kısıtlaması üretimi sekteye uğratabilir	Yeni mıknatıs teknolojileri (ferrit vb.) sınırlı performans
Disprozyum (Dy)	Nadir Toprak elementi	Mıknatısların yüksek sıcaklıkta manyetik performansını artırır	Askerî dronlarda performans ve dayanıklılık için kritik	Çin ağırlıklı üretim	Kısıtlı; yerli üretim düşük
Praseodimyum (Pr)	Nadir Toprak elementi	Neodim mıknatıs alaşımları	Motor performansı ve hassasiyet	Çin baskın	Benzer şekilde sınırlı
Lityum (Li)	Kritik metal	Lityum iyon ve lityum-demir-fosfat piller	Dron menzili, havada kalış süresi, görev yükü	Madencilik küresel; rafinasyon ağırlıklı Çin	Alternatif pil kimyaları (NMC, LFP)
Grafit (C)	Kritik metal	Pil anotları	Seri üretim, enerji yoğunluğu	Küresel rafine grafitin %70'ten fazlası Çin'de	Silikon-anot teknolojileri geliştirilmekte
Galyum (Ga)	Kritik yarı metal	Galyum nitür (GaN) güç amplifikatörleri; radar, sensör ve iletişim sistemleri	Yüksek frekanslı haberleşme, elektronik harp, sensör performansı	Çin hakim, ihracat kontrolü riskli	Alternatif yarı iletkenler sınırlı
İndiyum (In)	Kritik metal	İndiyum antimonit (InSb) kızılötesi sensörler	IR keşif ve hedefleme	Az sayıda Batı tesisi üretir; arz kısıtlı	Alternatif IR malzemeleri sınırlı
Tellür (Te)	Nadir metal	Cıva kadmiyum tellürit (HgCdTe) IR dedektörleri	Uzun dalga IR sensörleri, hedef tespiti	Az sayıda üretim; yan ürün olarak elde edilir	Benzer şekilde sınırlı
Germanyum (Ge)	Kritik metal	IR optikler, fiber optik, sensör sistemleri	Yüksek hassasiyetli keşif ve iletişim	Çin ihracat kısıtlamaları risk oluşturuyor	Alternatif optik malzemeler sınırlı
Tantal (Ta)	Kritik nadir metal	Yüksek güvenilirlikli kapasitörler, uçuş kontrol kartları	Güç yönetimi ve elektronik güvenilirliği	Çin ihracat kısıtlamaları risk oluşturuyor	Alternatif optik malzemeler sınırlı

Element/ Metal	Kategori	Kullanım Alanı	Stratejik Önemi	Küresel Tedarik ve Riskler	Alternatifler/ Notlar
Titanyum (Ti)	Stratejik metal	Gövde yapıları, motor ve iniş takımı parçaları	Hafiflik, yüksek mukavemet, sıcaklık dayanımı	Havacılık sınıfı üretim sınırlı; işleme kapasitesi kritik	Alüminyum lityum alaşımları sınırlı alternatif
Nikel (Ni)	Kritik metal	Pil katotları (NMC, NCA)	Yüksek enerji yoğunluğu, termal stabilite	Küresel arz görece iyi ama stratejik risk	LFP pil teknolojisi kısmi alternatif
Kobalt (Co)	Kritik metal	Pil katotları	Yüksek enerji yoğunluğu, termal stabilite	Demokratik Kongo ağırlıklı, tedarik siyasi riskli	LFP veya Ni-Mn alternatifleri sınırlı
Manganez (Mn)	Kritik metal	Pil katotları	Enerji yoğunluğu ve dayanıklılık	Küresel tedarik mevcut, düşük risk	Katot kimyası değişebilir

Motor Teknolojileri İçin Kritik Materyal Değerlendirme Tablosu

Element/ Metal	Motor Türü	Motor Teknolojilerinde Kullanım / Rol	Stratejik Önemi	Motor Üretimindeki Durum
Neodimyum (Nd)	Elektrikli dron motorları	Elektrikli motorlarda yüksek manyetik tork sağlayan kalıcı mıknatısların temel bileşeni	Dron itki sistemleri ve elektrikli aktüatörler için kritik	Çin merkezli üretim yoğunluğu yüksek; yerli alternatif sınırlı
Disprozyum (Dy)	Elektrikli dron motorları	Sıcaklık stabilitesi ve manyetik dayanıklılık için mıknatıs içinde katkı unsuru	Askerî dron performansında güvenilirlik sağlar	Yüksek sıcaklıkta mıknatıs performansı için gerekli; üretimi sınırlı
Praseodimyum (Pr)	Elektrikli dron motorları	NdFeB mıknatıs alaşımlarında neodimyuma destek	Motor verimi ve tork optimizasyonu	Çin baskın; yerli üretim kısıtlı
Lityum (Li)	Elektrikli ve hibrit motor destek sistemleri	Enerji depolama pili olarak itki sistemlerini destekler	Uçuş süresi ve menzil performansı için önemli	Çin’de rafinerasyon hakim; batarya üretimi kapasitesi sınırlı
Grafit (C)	Elektrikli motor destek sistemleri	Pil anot malzemesi; enerji yoğunluğu belirler	Uzun uçuş süreli dronlar için gerekli	Rafine grafit üretimi Çin ağırlıklı

Element/ Metal	Motor Türü	Motor Teknolojilerinde Kullanım / Rol	Stratejik Önemi	Motor Üretimindeki Durum
İndiyum (In)	Sensör destekli motor sistemleri	IR sensörler ve elektronik gözetleme	Motorlu platformların sensör entegrasyonu	Üretimi sınırlı; Çin ve Az üretim
Tellür (Te)	Sensör ve kontrol sistemleri	IR dedektörleri gibi ileri elektronik bileşen	Dron gözetleme ve hedefleme sensörleri	Kritik dahi olsa doğrudan motorda değil
Tantal (Ta)	Elektronik kontrol modülleri	Yüksek güvenilir kapasitörler, güç elektroniği	Motor kontrol kartlarının dayanıklılığı	Arz sınırlı ve tedarik riskli
Germanyum (Ge)	Sensör / data link sistemleri	Fiber optik ve IR sensör optik bileşenleri	Yüksek hızlı haberleşme ve sensör performansı	Kritik sensör altyapısı için önemli
Titanyum (Ti)	Turboşaft / Jet motorları	Yüksek sıcaklık yapısal bileşenler	Türbin, kompresör ve bağlantı parçaları	Türkiye gibi ülkelerde sınırlı yerli kapasite
Nikel (Ni)	Turboşaft / Hibrit sistem pilleri	Katot maddesi (kimyasal batarya) ve süper alaşımlar	Yüksek enerji yoğunluğu ve dayanım	Pazar geniş ama kritik rafinasyon kararları
Kobalt (Co)	Batarya teknolojisi	Güç bataryalarında yüksek enerji yoğunluğu	Batarya performansı	Siyasi riskler nedeniyle arz kırılgan
Manganez (Mn)	Batarya kartel bileşenleri	Pil kimyasında destek unsuru	Performans iyileştirme	Arz mevcut; stratejik risk düşük
Alüminyum Lityum	Turboşaft / elektrik motor çevre yapısı	Hafif yapısal bileşen, motor gövde parçaları	Ağırlık azaltma	Havacılık sınıfı üretim zaman alır
Karbon fiber	Turboşaft / Hibrit çevre yapısı	Hafif kompozit gövde parçaları	Ağırlık azaltma ve dayanım	Üretim kapasitesi sınırlı
Magnezyum (Mg)	Motor gövde komponentleri	Düşük ağırlık döküm parçaları	Motor verimliliği	İşleme çevresi riskli

Savunma Platformlarına Göre Kritik Materyal Değerlendirme Tablosu

Platform	Kritik Metal / Element	Motor / Sistem İçindeki Kullanımı	Neden Kritik?	Küresel Tedarik Durumu
Helikopterler	Titanyum (Ti)	Turboşaft motorlarda türbin diskleri, kompresör kanatları	Yüksek sıcaklık, düşük ağırlık, yorulma dayanımı	Üretim az sayıda ülkede; havacılık sınıfı kapasite sınırlı
	Nikel (Ni)	Süperalaşımlar (türbin sıcak bölge)	1.000°C üzeri dayanım	Rafineri kapasitesi sınırlı, stratejik metal
	Kobalt (Co)	Isı dayanımlı alaşımlar	Motor ömrü ve güvenilirlik	Politik riskli bölgelerde yoğunlaşmış
Hava Savunma Sistemleri	Germanyum (Ge)	IR arayıcı başlıklar, elektrooptik sensörler	Gece/gündüz hedef tespiti	Çin ağırlıklı rafinasyon
	İndiyum (In)	Kızılötesi dedektör yarı iletkenleri	Hassas hedefleme	Küresel arz dar
	Tellür (Te)	IR sensörlerde HgCdTe bileşenleri	Uzun menzilli algılama	Yan ürün, arz kırılgan
Kara Savunma Sistemleri	Alüminyum Lityum (AlLi)	Zırhlı araç motor gövdeleri	Ağırlık azaltma	Havacılık dışı kullanımda sınırlı
	Magnezyum (Mg)	Motor muhafazaları, transmisyon	Hafiflik	Yanıcı üretim süreci, riskli
	Manganez (Mn)	Çelik alaşımları (motor bloğu)	Dayanım ve darbe direnci	Arz görece güvenli
Deniz Savunma Sistemleri	Bakır (Cu)	Elektrik tahrik motorları, kablolama	Yüksek iletkenlik	Talep artışı nedeniyle baskı

Platform	Kritik Metal / Element	Motor / Sistem İçindeki Kullanımı	Neden Kritik?	Küresel Tedarik Durumu
	Nikel Alüminyum Bronz	Deniz motor milleri, pervaneler	Korozyon direnci	Uzman döküm gerektirir
	Molibden (Mo)	Deniz motor çelikleri	Tuzlu su dayanımı	Stratejik ama arz stabil
Savaş Uçakları	Renyum (Re)	Jet motor türbin kanatları	En yüksek sıcaklık dayanımı	Dünya arzı çok sınırlı
	Hafniyum (Hf)	Türbin kaplamaları	Termal bariyer	Yan ürün, tedarik riski
	Tantal (Ta)	Motor kontrol elektroniği	Yüksek güvenilirlik	Çatışma bölgeleri kaynaklı
Roket ve Füzeler	Niobyum (Nb)	Nozul ve yanma odaları	Aşırı sıcaklık dayanımı	Az üretici
	Zirkonyum (Zr)	Isı kalkanları	Termal stabilite	Nükleer sektörle rekabet
	Bor (B)	Katı yakıt bağlayıcıları	Enerji yoğunluğu	Türkiye için stratejik avantaj

BAKAN GÜLER, TBMM GENEL KURULU'NDA ÖNEMLİ MESAJLAR VERDİ

Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler, Millî Savunma Bakanlığı'nın 2026 Yılı Bütçe Teklifinin görüşüldüğü TBMM Genel Kurulunda yaptığı konuşmada, Türkiye'nin savunma ve güvenlik politikalarına ilişkin kapsamlı değerlendirmelerde bulundu.

Bakan Güler, sunulan bütçenin; Türkiye'nin savunma ve güvenlik mimarisinin bugünü ve geleceğini şekillendiren stratejik bir iradenin yansıması olduğunu belirterek, ordunun caydırıcılığını daha da güçlendirmeyi hedeflediğini vurguladı.

Türkiye, Küresel Güvenliğin Etkin Aktörlerinden Biri

Bakan Güler, çok yönlü dış politika yaklaşımı ve çözüm odaklı girişimler sayesinde Türkiye'nin müzakere masalarının ve uluslararası güvenlik mimarisinin vazgeçilmez bir üyesi hâline geldiğini ifade etti. Bu etkinliğin temelinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin nitelikli personeli, disiplin anlayışı ve operasyonel başarısının bulunduğunu kaydetti.

Türkiye'nin hudut hattının, Mehmetçğin fedakâr mücadelesi ve yüksek teknolojiye dayalı çok katmanlı güvenlik sistemleri sayesinde dünya standartlarında bir yapıya kavuştuğunu belirten Güler, sınır güvenliği modelinin NATO ve bölge ülkeleri tarafından örnek alındığını söyledi. Bakan Güler, Mavi ve Gök Vatan kapsamındaki hak ve menfaatlerin korunmasına yönelik kararlılığın altını çizerek, Ege ve Doğu Akdeniz'de oldubittilere izin verilmeyeceğini ifade etti. Kıbrıs'ta ise iki devletli, egemen ve kalıcı çözüm vizyonunun sürdürüldüğünü belirtti.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin; Azerbaycan, Suriye, Libya, Somali, Katar, Bosna Hersek ve Kosova başta olmak üzere pek çok coğrafyada barış, istikrar ve güvenliğe katkı sunduğunu ifade eden Güler, bu faaliyetlerin Türkiye'nin bütüncül ve stratejik güvenlik yaklaşımının sahadaki tezahürü olduğunu söyledi.

Türkiye'nin NATO'nun ikinci büyük ordusuna sahip olduğunu hatırlatan Bakan Güler, savunma harcamalarının %2 hedefinin üzerine çıktığını, %5 hedefine doğru ilerlediğini belirtti. 2026 NATO Zirvesi'nin Ankara'da düzenlenecek olması, Türkiye'ye duyulan güvenin göstergesi olarak değerlendirildi.

Savunma Sanayiinde Tarihî Atılımlar

Bakan Güler, yerli ve millî savunma sanayiinin küresel ölçekte rekabet edebilen bir seviyeye ulaştığını belirterek şu gelişmelere dikkat çekti:

- Millî Uçak Gemisi için çalışmalara başlandı
- TF-2000 Hava Savunma Harbi Muhribi inşası başladı
- Millî Denizaltı ilk test bloğu inşa ediliyor
- KIZILELMA, jet motorlu hava hedefini imha eden ilk insansız savaş uçağı oldu
- KAAAN, HÜRJET, ANKA-3 projeleri ilerliyor

Ayrıca Eurofighter tedariki kapsamında Birleşik Krallık ile 20 uçak için sözleşme imzalandığı, F-16 Blok 70 sürecinin de devam ettiği belirtildi.

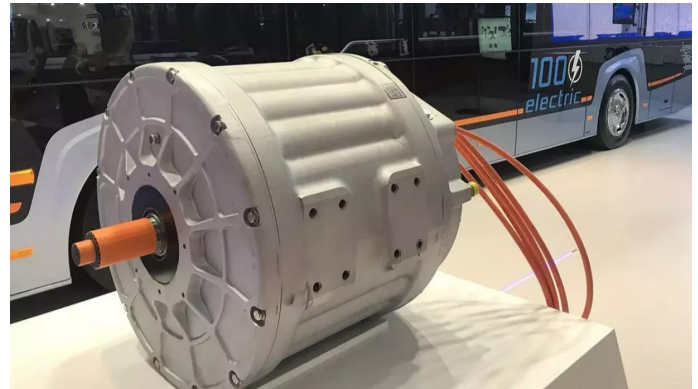
Millî Savunma Bakanlığı'nın 2026 Yılı Bütçe Teklifi, 822 milyar 930 milyon 177 bin TL olarak TBMM Genel Kurulu'nun onayına sunulurken kabul edildi.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda, Cumhurbaşkanlığı ve Cumhurbaşkanlığına bağlı, ilgili ve ilişkili kurum, kuruluşların 2026 yılı bütçelerine ilişkin sunumunda Savunma Sanayii Başkanlığı'nın 2024 yılı kesin hesap giderinin 1 milyar 2 milyon lira olduğunu aktarırken, “2025 yılı bütçesi için Savunma Sanayii Başkanlığına 1 milyar 138 milyon lira ödenek tahsis yapılmıştır. 2026 yılında Savunma Sanayii Başkanlığı bütçesi için 1 milyar 547 milyon lira ödenek öngörülmektedir.

Başkanlık için az önce ifade ettiğim ödenek, sadece idareye tahsis edilen ödenektir. Uygulamada Savunma Sanayii Başkanlığı'nca yürütülen projelere, Savunma Sanayii Destekleme Fonu'ndan kaynak aktarılmakta olup, söz konusu fona 2024 yılında aktarılan vergi payı yaklaşık 153,5 milyar liradır. Ayrıca, savunma sanayii projelerimiz için önümüzdeki dönemde alternatif finansman kaynakları oluşturulması noktasında çalışmalarımızı devam ettiriyoruz.” dedi.

MOTOR TEKNOLOJİLERİNDE DIŞA BAĞIMLILIK AZALIYOR

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, TBMM Genel Kurulu'nda milletvekillerinin sorularını yanıtladı. Savunma sanayi sistemlerinin bazı alt sistemlerinde yurt dışı tedarikinde yaşanan zorluklara değinen Kacır, Türkiye'nin kritik motor ve güç sistemlerini artık yerli ve millî imkânlarla geliştirdiğini ve üretmeye başladığını belirtti.

Kacır, öne çıkan projeleri şöyle sıraladı:

• **Kara Araçları:**

- VURAN ve KİRPİ araçlarıyla Tuna motoru kullanıma sunuldu.
- Yeni nesil paletli araçlarda görev yapacak UTKU motoru ve ALTAY tankı için geliştirilen BATU motoru testlerini başarıyla sürdürüyor.

• **İnsansız Hava Araçları (İHA):**

- **BAYRAKTAR TB3:** PD200 motoru envantere girdi.
- **ANKA ve AKSUNGUR:** PD170 motoru ile test faaliyetleri devam ediyor.
- **KARGI İHA:** PG50 motoru ile bağımsız kabiliyetler sağlandı.

• **Helikopterler:**

- GÖKBAY helikopterinde kullanılan TS1400 turboşaft motorunun sertifikasyon testleri ve seri üretim çalışmaları sürüyor.

• **Füze ve Mühimmat Sistemleri:**

- **ATMACA ve SOM:** KTJ-3200

- **ÇAKIR:** KTJ-1750

- **KARA ATMACA:** KTJ-3700

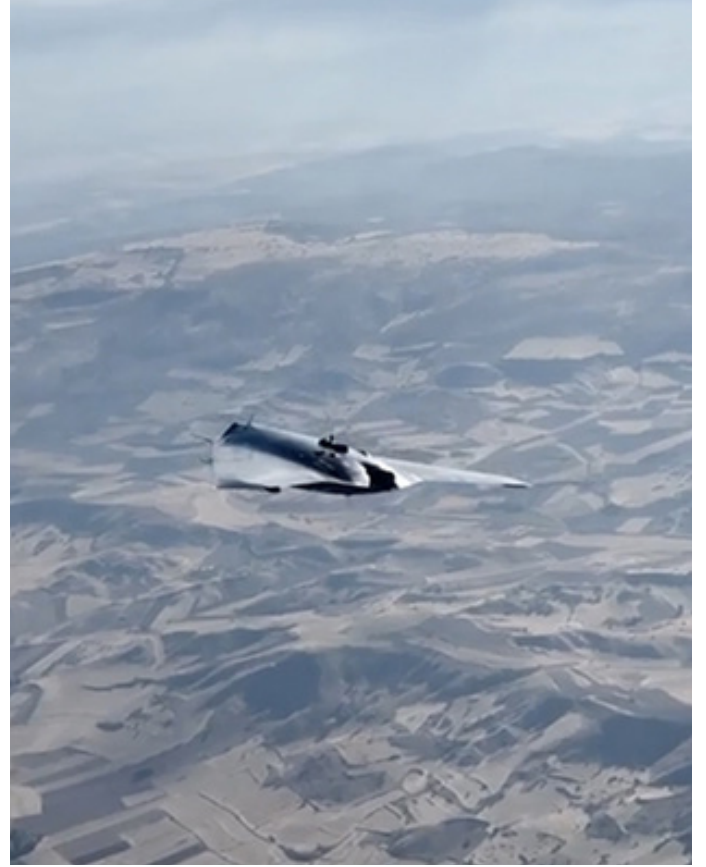
- Bu motorlar daha önce yurt dışından temin ediliyordu, artık tamamen yerleştirildi.

• **Hava Sistemleri:**

- **KIZILELMA:** TF10000 motor geliştirme çalışmaları devam ediyor.

- **KAAN Savaş Uçağı:** Ana motor TF35000 ve yardımcı güç ünitesi APU60 geliştirme faaliyetleri başarıyla sürüyor.

Bakan Kacır, “Türkiye motor teknolojilerinde oluşturduğu bu geniş yelpazeyle kara, hava, deniz ve füze sistemlerinde ihtiyaç duyulan kritik kabiliyetleri artık yerli ve milli imkânlarla karşılamaya başlamıştır” ifadelerini kullandı.

ANKA III'ÜN OTOPILOT TESTLERİ BAŞARIYLA TAMAMLANDI

Türk Havacılık ve Uzay Sanayii (TUSAŞ) tarafından geliştirilen ANKA III insansız hava aracının (İHA) kritik otopilot testleri başarıyla gerçekleştirildi.

TUSAŞ'ın resmî sosyal medya hesabından yapılan paylaşımına göre, ANKA III, geliştirme sürecinde önemli bir aşamayı daha geride bıraktı. Sistem doğrulama ve tanımlama test uçuşları kapsamında 46'ncı sortisini başarıyla tamamlayan ANKA III, kritik otopilot testlerini de sorunsuz şekilde sonuçlandırdı.

Yüksek teknolojiye dayalı mimarisi ve üstün performans özellikleriyle dikkat çeken ANKA III, TUSAŞ'ın mühendislik kabiliyetini ve üretimdeki gücünü bir kez daha ortaya koydu. ANKA III, 2025 yılının başında gövde içerisinden ASELSAN tarafından geliştirilen TOLUN mühimmatıyla başarılı bir atış gerçekleştirmişti.

Yıl içerisinde ASELSAN'ın LGK-82 mühimmatını da ateşleyerek hedefi tam isabetle vuran ANKA III, bir diğer testte ise jet motorlu hedef uçak SÜPER ŞİMŞEK'i kanat altından bırakarak atış testini başarıyla tamamladı.

TAYFUN FÜZESİ'NDEN BAŞARILI YENİ TEST ATIŞI

Seri üretim ve teslimat faaliyetleri devam eden TAYFUN Füze ve Silah Sistemi, gerçekleştirilen son test atışında da hedefini tam isabetle vurdu.

Türkiye'nin en uzun menzilli, millî imkânlarla geliştirilen balistik füzesi unvanını taşıyan TAYFUN'un farklı varyantları üzerindeki test faaliyetleri sürüyor. ROKETSAN tarafından geliştirilen TAYFUN Balistik Füzesi ile Karadeniz'de yeni bir test atışı gerçekleştirildi. Atışta kullanılan TAYFUN Füzesi'nin, harp başlıklı olduğu görüldü. TAYFUN Balistik Füzesi'nin seri üretimini sürdüren ROKETSAN, bir taraftan Türk Silahlı Kuvvetleri envanterine sunulan ürünlerin kafil testlerini de müşterek olarak icra ediyor. Bu kapsamda son olarak Karadeniz'de gerçekleştirilen test atışında TAYFUN'un, deniz yüzeyindeki hedefi cerrahi hassasiyetle vurduğu görüldü.

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı Prof. Dr. Haluk Görgün, son teste ilişkin yaptığı açıklamada, gökyüzünün bir kez daha milletin iradesine tanıklık ettiğini belirtti. Görgün, değerlendirmesinde şu ifadelerle yer verdi:

“TAYFUN Füzemiz, gerçekleştirilen başarılı test atışıyla güvenliğimizin ufkunu genişleten, caydırıcılığımızı pekiştiren yeni bir eşiği daha aşmıştır. Bu başarı, yalnızca bir füzenin hedefini vurma değil; mühendisliğimizin emeği, gençlerimizin zekâsı ve milletimizin kararlılığıyla örülen uzun bir yolculuğun tescilidir. Bu kritik başarıda emeği geçen ROKETSAN ailemize teşekkür ediyorum.”

ROKETSAN Genel Müdürü Murat İkinci de test atışına ilişkin, “TAYFUN göreve hazır. Seri üretim ve teslimat faaliyetlerine hızla devam ettiğimiz sistemimiz, son atışında da hedefini tam isabetle vurdu.” ifadelerini kullandı.

KARAOK, AGMOSS İLE TAM KONTROL VE TAM KOORDİNASYONLA İSABET KAYDETTİ

AGMOSS ile Tam Komuta Kontrol, Tam Koordinasyon: KARAOK Füzeri Hedefleri Başarıyla Vurdu

Türkiye'nin savunma teknolojilerindeki öncü kuruluşlarından ROKETSAN, AGMOSS Projesi kapsamında geliştirilen KMC-U sistemiyle taktik füze yönetiminde kritik bir eşiğin daha aşıldığını açıkladı. Proje kapsamında farklı insansız hava aracı (İHA) platformlarından fırlatılan KARAOK füzeleri, entegre edilen yeni yapı sayesinde hedeflerini tam isabetle vurdu.

Tek Merkezden Taktik Füze Yönetimi

ROKETSAN tarafından yapılan açıklamada, AGMOSS Projesi ile KMC-U sistemine kazandırılan tek merkezden taktik füze yönetimi kabiliyetinin, operasyon sahasında komuta ve kontrol etkinliğini önemli ölçüde artırdığı belirtildi. Bu kabiliyet sayesinde atış süreçlerinin daha hızlı, daha güvenli ve daha yüksek isabet oranıyla gerçekleştirilebildiği ifade edildi.

Görev Sahasında Bütünleşik Kontrol

Yeni yeteneklerin, sahada görev yapan unsurlar arasında bütünleşik bir kontrol ve koordinasyon yapısı oluşturduğu vurgulandı. ROKETSAN, hızlı karar alma, anlık veri paylaşımı ve yüksek hassasiyet sağlayan bu teknolojinin, farklı platformlardan icra edilen füze atışlarında operasyonel kabiliyeti üst seviyeye taşıdığını kaydetti.

AGMOSS Projesi kapsamında geliştirilen bu altyapının, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin ağ destekli harekât kabiliyetine önemli katkı sağlaması ve sahadaki etkinliği daha da artırması hedefleniyor.

ASELFLIR'DAN ÜST DÜZEY PERFORMANS

Bayraktar AKINCI Taarruzi İnsansız Hava Aracı (TİHA), ASELSAN tarafından geliştirilen ASELFLIR-600 Elektro-Optik Keşif, Gözetleme ve Hedefleme Sistemi ile performans uçuşu gerçekleştirdi. Test uçuşu, millî elektrooptik sistemlerin sahadaki yetkinliğini bir kez daha ortaya koydu.

ASELSAN tarafından yapılan açıklamada, ASELFLIR-600 sisteminin teknik kabiliyetlerine ilişkin bilgiler de paylaşıldı. Buna göre sistem;

- SWIR ve gündüz kamera kanalı entegrasyonu sayesinde zorlu hava ve çevre koşullarında renkli ve yüksek detaylı görüntüleme yapabiliyor.
- Lazer hedef işaretleme özelliği ile hedefleme süreçlerinde tam doğrulama sağlıyor.
- Keşif, gözetleme ve hassas hedefleme görevlerinde yüksek performans sunarak AKINCI TİHA'nın operasyonel etkinliğini artırıyor.

ASELFLIR-600'ün başarıyla tamamlanan performans uçuşu, Türkiye'nin millî sensör ve elektrooptik sistemler alanındaki yetkinliğini bir üst seviyeye taşıdığını bir kez daha gösterdi.

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı Prof. Dr. Haluk Görgün, teste ilişkin sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda, elde edilen başarının ihtiyaç anında beklemeden ve dış yönlendirmeye gerek duymadan harekete geçebilen bir savunma ekosisteminin ürünü olduğunu vurguladı. Geliştirilen sistemlerin zorlayıcı süreçlerde hızla hayata geçirildiğine dikkat çeken Görgün, şu değerlendirmede bulundu:

“Bu sistemler, bugün dünyanın en ileri elektrooptik çözümleri arasında yer almakta; sahada güvenilirliği ve performansı ile kendini açıkça ispatlamaktadır.”

Oyun Kuran Teknoloji Vurgusu

Millî kameraların yalnızca bir ihtiyacı karşılamakla kalmadığını, Türkiye'yi bu alanda oyun kuran ülkelerden biri hâline getirdiğini belirten Görgün, ulaşılan seviyenin kararlı bir iradenin, güçlü bir mühendislik birikiminin ve doğru zamanda alınmış stratejik kararların doğal sonucu olduğunu ifade etti.

“Kendi teknolojik yolumuzu inşa ediyoruz” diyen Görgün, açıklamasını şu sözlerle tamamladı:

“Bu başarının ortaya çıkmasına dolaylı ya da doğrudan katkı sunan tüm çalışma arkadaşlarımızı ve savunma sanayii ekosistemimizi gönülden tebrik ediyorum. Türkiye, kendi sensörünü, kendi sistemini ve kendi teknolojik yolunu kararlılıkla inşa etmeye devam ediyor.”

ÇELİK KUBBE'DE TEMPO ARTIYOR

ASELSAN Genel Müdürü Ahmet Akyol: “Geçtiğimiz yıl ortaya koyduğumuz 47 ürünü toplu teslim etme başarısının üzerine; yaptığımız yeni yatırımlar, yeni altyapı ve fiziki imkânlarla gelecek yıl 100’ün üzerinde sistemi teslim edeceğimizi öngörüyoruz.”

ASELSAN Genel Müdürü Ahmet Akyol, Bloomberg HT’de Gözde Kuyumcu’nun sorularını yanıtladı. Akyol, ASELSAN’ın 2025 yılının ilk 9 ayında enflasyon muhasebesine rağmen reel bazda %12,3, dolar bazında ise %29 büyüme kaydettiğini belirtti. Şirketin bakiye siparişlerinin %120 artışla 17,9 milyar dolara ulaştığını vurgulayan Akyol, bu seviyenin ASELSAN’ın önümüzdeki 4-5 yılını güvence altına aldığını ifade etti.

İhracat Odaklı Büyüme ve Oyun Değiştirici Teknolojiler

ASELSAN’ın “oyun değiştirici teknolojiler” ve “ihracat odaklı büyüme” stratejisiyle hareket ettiğini belirten Akyol, faaliyet gösterilen ülke sayısının 25’e, ihracat yapılan ülke sayısının ise 93’e yükseldiğini söyledi. Yıllık 1 milyar dolara yaklaşan Ar-Ge harcamalarıyla ÇELİK KUBBE, lazer sistemleri ve çip teknolojileri gibi stratejik alanlara yoğunlaştığını aktaran Akyol, son iki yılda devreye alınan altyapılar sayesinde üretim kapasitesinin %40 artırıldığını kaydetti.

Değişen Savunma Konseptleri

Küresel ölçekte savunma konseptlerinin hızla değiştiğine dikkat çeken Akyol, ASELSAN’ın bu dönüşümde Türkiye’nin savunma sanayiinin merkezinde yer aldığını vurguladı. Denizaltılardan SİHA’lara, tanklardan savaş gemilerine kadar geniş bir yelpazede elektronik ve entegre sistemler sağlayan ASELSAN’ın, sahadan gelen geri bildirimleri ve uluslararası savunma mimarisi içindeki aktif rolünü ürün yol haritalarına doğrudan yansıttığını belirtti.

Akyol, modern harp sahasında öne çıkan başlıca ihtiyaçları; daha uzun menzilden tespit, daha uzak hedeflere etki, yüksek hassasiyet, hızlı reaksiyon ve maliyet etkin çözümler olarak sıraladı. Bu ihtiyaçların, tüm sistemlerin entegre bir yapı içinde çalışmasını zorunlu kıldığını ifade etti.

ÇELİK KUBBE Konsepti

Bu dönüşümün somut yansımasının ÇELİK KUBBE olduğunu vurgulayan Akyol, sistemin 50 yıllık ASELSAN birikiminin ürünü olan, tamamen entegre bir hava savunma ve hava sahası yönetim çözümü olduğunu söyledi. Devletin liderliğinde yürütülen proje kapsamında, Ağustos ayında 47 alt sistemin envantere alındığını, önümüzdeki yıl ise 100’den fazla alt sistemin teslim edilmesinin planlandığını açıkladı.

ÇELİK KUBBE'nin merkezinde, ASELSAN mühendisleri tarafından geliştirilen yapay zekâ destekli komuta-kontrol yazılımı bulunuyor. Bu yapı;

- Askerî 5G tabanlı haberleşme mimarisi,
- Radar ve sensör füzyon ağı,
- Katmanlı hava savunma sistemleri (GÜRZ, KORKUT, HİSAR, SİPER),
- Elektronik harp sensörleri ile tam entegre şekilde çalışıyor.

Yeni tehditlere karşı yeni yetenekler

Akyol, ÇELİK KUBBE'nin sadece mevcut sistemlerin yaygınlaştırılmasıyla sınırlı olmadığını; aynı zamanda yeni nesil tehditlere karşı yeni teknolojilerin entegrasyonunu da kapsadığını belirtti. Bu kapsamda;

- Lazer silah sistemleri,
- Yüksek Güçlü Mikrodalga (HPM) teknolojileri,
- Akıllı mühimmat tabanlı maliyet etkin çözümler üzerinde çalışmaların sürdüğünü ifade etti.

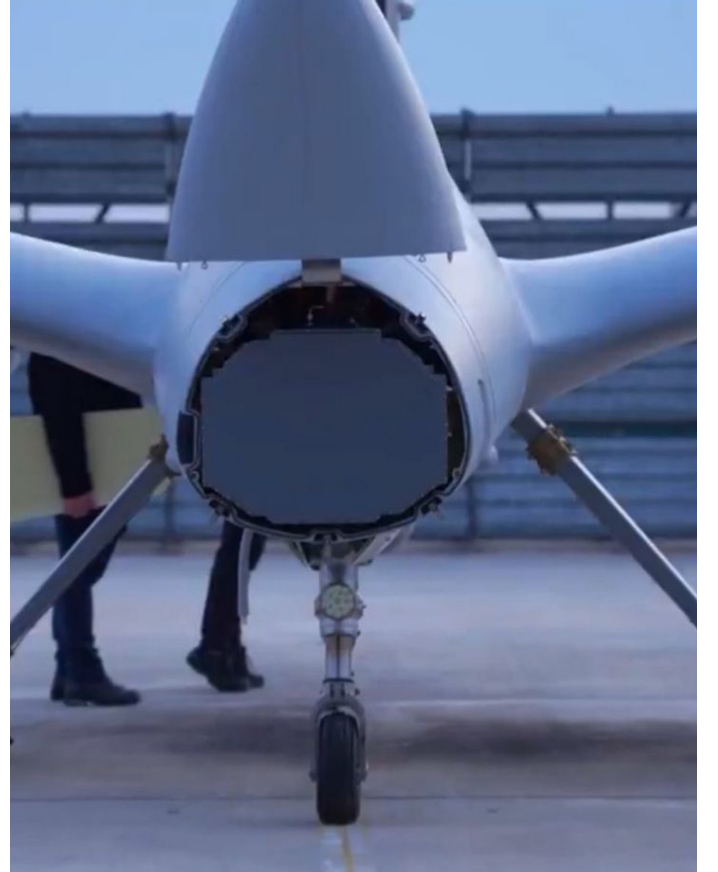
Bununla birlikte, stratejik seviyede SİPER'in yeni versiyonları gibi uzun menzilli hava savunma projelerinin de eş zamanlı olarak geliştirildiğini vurgulayan Akyol, ASELSAN'ın hem mevcut kabiliyetleri seri üretimle yaygınlaştırdığı hem de geleceğin tehditlerine yönelik yeni yetenekler geliştirdiği bir dönemde olduğunu söyledi.

ASELSAN: “MURAD İLE OYUNUN KURALLARI YENİDEN YAZILDI”

ASELSAN, yerli ve millî imkânlarla geliştirdiği MURAD AESA Burun Radarının yeteneklerine ilişkin yaptığı açıklamada, sistemin hava muharebesinde oyunun kurallarını yeniden yazdığını vurguladı. Şirket, savunma teknolojilerinde aynı kararlılık ve azimle üretmeye ve daha ileriye gitmeye devam edeceğini bildirdi.

Kritik Bir Teknolojik Eşik

MURAD AESA (Aktif Elektronik Taramalı Dizi) Burun Radarı, hava platformları için kritik öneme sahip ileri seviye bir radar sistemi olarak öne çıkıyor. ASELSAN tarafından tamamen yerli ve millî imkânlarla geliştirilen radar, Türkiye'nin savunma sanayiinde dışa bağımlılığı azaltma ve stratejik caydırıcılığı artırma hedefleri doğrultusunda önemli bir kazanım olarak değerlendiriliyor.

Gelişmiş hedef tespit, takip ve angajman yetenekleri sunan MURAD AESA Radarı, çoklu hedeflerle aynı anda çalışabilme kabiliyetiyle modern hava harp konseptlerine uyum sağlıyor.

KIZILELMA ile Entegrasyon Hedefi

MURAD AESA Burun Radarı'nın, Baykar tarafından geliştirilen insansız savaş uçağı KIZILELMA başta olmak üzere farklı hava platformlarına entegre edilmesi hedefleniyor. Bu entegrasyonun, KIZILELMA'nın durumsal farkındalık, hedef tespit ve takip kabiliyetlerini önemli ölçüde artırarak hava muharebesinde etkinliğini üst seviyeye taşıması bekleniyor.

Kararlılık Mesajı

ASELSAN'ın açıklamasında, MURAD AESA Burun Radarı gibi stratejik sistemlerin geliştirilmesinin, şirketin uzun vadeli teknoloji vizyonunun temel unsurlarından biri olduğu vurgulandı. ASELSAN, önümüzdeki dönemde de savunma teknolojileri alanında yeni ürünler geliştirmeyi ve mevcut yeteneklerini daha ileri seviyelere taşımayı sürdüreceğini belirtti.

BAYRAKTAR AKINCI'DAN ATILAN MİLLÎ MÜHİMMATLAR HEDEFİ TAM İSABETLE VURDU

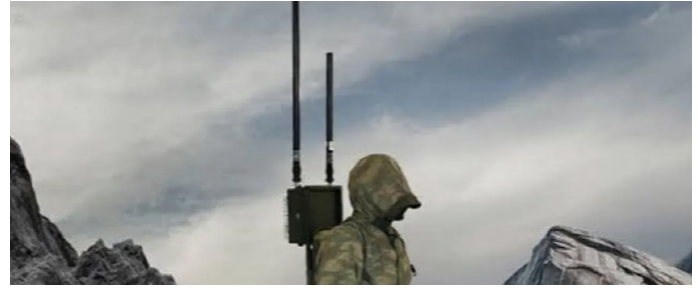
TÜBİTAK SAGE tarafından geliştirilen BOZOK ve KAYI-30 SİHA mühimmatları, millî platform Bayraktar AKINCI'dan gerçekleştirilen test atışlarında hedefi başarıyla imha etti.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, test atışlarına ilişkin görüntüleri sosyal medya hesabından paylaşarak, "Türkiye, SİHA ve mühimmat çeşitliliğinde dünya lideri." ifadesini kullandı. Kacır, paylaşımında şu değerlendirmeye yer verdi:

"Millî mühimmat, millî platform. TÜBİTAK SAGE'nin geliştirdiği BOZOK ve KAYI-30 SİHA mühimmatlarımız, Bayraktar AKINCI'dan gerçekleştirilen test atışlarında hedefi tam isabetle imha etti."

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı Prof. Dr. Haluk Görgün ise, teste ilişkin sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımında, gökyüzünde millî iradenin imzasının bir kez daha atıldığını belirtti. Görgün, açıklamasında şu ifadelerle yer verdi:

"BAYRAKTAR AKINCI TİHA, BOZOK ve KAYI-30 mühimmatlarıyla gerçekleştirdiği test atışlarıyla mühimmat, platform ve aklın kusursuz uyumunu sahada bir kez daha göstermiştir." Elde edilen başarının Türkiye'nin kararlılığının somut bir göstergesi olduğunu vurgulayan Görgün, "Emeğiyle bu tabloyu mümkün kılan BAYKAR ve TÜBİTAK SAGE ailelerini gönülden tebrik ediyorum. Türkiye, göklerde de kendi yolunu kendi çizmeye devam ediyor." değerlendirmesinde bulundu.

YENİ SİLAH SİSTEMLERİ TSK ENVANTERİNE GİRDİ

Türk Silahlı Kuvvetleri, savunma kapasitesini artırmaya yönelik çalışmalar kapsamında yerli ve millî savunma sanayi ürünlerini envanterine eklemeyi sürdürdü.

Bu çerçevede Kara Kuvvetleri Komutanlığı için tedarik edilen Sırt Tipi Karıştırma Sistemi (KARSİS) ile sensör, keşif, radar ve komuta araçlarının muayene ve kabul süreçleri tamamlandı. Söz konusu sistemler, gerekli testlerin ardından TSK envanterine alındı.

Öte yandan Makine ve Kimya Endüstrisi AŞ tarafından farklı adet ve çaplarda silah ve mühimmatın teslimatı da hafta içinde tamamlandı. Teslim edilen ürünlerin, Kara Kuvvetleri başta olmak üzere ilgili birliklerin operasyonel kabiliyetlerine katkı sağlaması hedefleniyor.

YAKAMOS 2020 Sonar Sistemi Deniz Kabul Testlerini Tamamladı

METEKSAN SAVUNMA tarafından geliştirilen YAKAMOS 2020 Karınaya Monteli Sonar Sistemi, Türk Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'nın ihtiyaçları doğrultusunda bir su üstü platformuna entegre edilerek Kasım ayında deniz kabul testlerini başarıyla tamamladı.

Test sürecinde sonar sisteminin performansı, görevli bir test yardımcı gemisi üzerinden değerlendirildi. Bu gemide kullanılan sonar sütünde de METEKSAN SAVUNMA tarafından geliştirilen denizaltı sonar sistemlerinin yer aldığı belirtildi. Böylece şirketin sualtı akustik sistemlerinin farklı platformlarda birlikte çalışabilirliği sahada doğrulanmış oldu.

METEKSAN SAVUNMA, millî deniz platformlarında tercih edilen sistem tedarikçilerinden biri olarak konumunu güçlendirdiğini açıkladı.

Öte yandan METEKSAN SAVUNMA, kısa süre önce bir Asya ülkesinin envanterinde bulunan denizaltıların modernizasyonu kapsamında imzalanan sözleşme ile sonar sistemlerinin üretim ve entegrasyon sorumluluğunu üstlendi. Bu anlaşma, millî denizaltı sonar sistemlerinin ilk yurt dışı ihracatı olarak kayda geçti.

YAKAMOS 2020'nin Teknik Özellikleri

YAKAMOS 2020, önceki nesil YAKAMOS sonar sisteminin 10 yılı aşkın operasyonel tecrübesi temel alınarak geliştirildi. Sistem, korvet ve fırkateyn sınıfı gemiler için tasarlanmış orta frekanslı bir karınaya monteli sonar olarak öne çıkıyor. Sistemin öne çıkan özellikleri şu şekilde sıralandı:

- Korvet ve fırkateynler için orta frekans sonar yapısı
- MİLGEM sınıfı gemilerde saha tecrübesi
- Askerî standartlara uyumluluk
- 360 derece eş zamanlı aktif ve pasif çalışma kabiliyeti
- Açık mimari tasarım ve sualtı harbi sistemlerine entegrasyon altyapısı
- Modüler yapı sayesinde ölçeklenebilirlik ve bakım kolaylığı
- Güç yönetimi ve sensör modüllerinde artırılmış verimlilik
- XBT sensör desteği ve gelişmiş sonar optimizasyonu
- Akustik ortam simülatörü ile test yeteneği
- Kompakt yapı ve modern kullanıcı arayüzüne sahip konsol tasarımı

YAKAMOS 2020'nin, Türk Deniz Kuvvetleri'nin denizaltı tespit ve sualtı savunma kabiliyetlerine katkı sağlaması hedefleniyor.

MİLLÎ HEDEF ALGILAYICI MİHAL'IN DETAYLARI ORTAYA ÇIKTI

BAYRAKTAR KIZILELMA'dan atılan görüş ötesi hava-hava füzesi GÖKDOĞAN'da kullanılan, TÜBİTAK SAGE tarafından yerli imkânlarla geliştirilen millî hedef algılayıcı MİHAL'in teknik detayları netleşti.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, Bakanlığının 2026 yılı bütçesi üzerine Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Genel Kurulunda yaptığı sunumda MİHAL'i göstererek sistemin yerli ve millî imkânlarla üretildiğini açıkladı.

MİHAL Projesi kapsamında, GÖKTUĞ Projesi çerçevesinde daha önce yurt dışından tedarik edilen lazer hedef algılayıcı; TÜBİTAK SAGE'nin optik, opto-mekanik, elektronik tasarım ve sinyal işleme algoritmalarındaki bilgi birikimi kullanılarak tamamen yerli imkânlarla geliştirildi.

Millî hedef algılayıcı MİHAL, BOZDOĞAN ve GÖKDOĞAN füzelerinde görev yapıyor. Kritik bir başarıya imza atan sistem, dünyada ilk kez insansız savaş uçağı Bayraktar KIZILELMA'dan atılan görüş ötesi hava-hava füzesi GÖKDOĞAN'da başarıyla kullanıldı.

Bakan Kacır, sunumunda Türkiye'nin ilk insansız savaş uçağı Bayraktar KIZILELMA'nın, ASELSAN tarafından geliştirilen MURAD AESA Radarı ile hedefi tespit ederek, TÜBİTAK SAGE tarafından geliştirilen GÖKDOĞAN Görüş Ötesi Hava-Hava Füzesi'ni ateşlediğini ve jet motorlu hedef uçağın tam isabetle vurulduğunu hatırlattı. Bu başarının dünyada ilk kez Türkiye tarafından gerçekleştirildiğini vurgulayan Kacır, şu ifadeleri kullandı:

“Bu başarıların ardında, platformdan alt sistemlere ve çekirdek teknolojilere kadar uzanan yerli ve millî ürün geliştirme kabiliyetimiz bulunuyor. Bu görevde uçağı biz ürettik, radarı biz ürettik, füzeyi biz ürettik, füzenin lazer sensörlü hedef algılayıcısı burada. Yurt dışından vermediler, onu da biz ürettik.

Kimse merak etmesin; bizden neyi esirgiyorlarsa Allah'ın izniyle onun daha iyisini yerli ve millî olarak geliştirecek, üreteceğiz.”

Etkin Müdahale Kararına Destek

Hedef algılayıcılar, hava savunma sistemlerinde yakın mesafedeki tehdit unsurlarını yüksek hassasiyetle tespit ederek konumlarını belirliyor ve etkin müdahale kararının alınmasına destek sağlıyor. Hava savunma mimarisinde bu tür sensörler, sistemin reaksiyon süresini kısaltarak vuruş doğruluğunu artırıyor ve hedefin terminal safhada güvenilir şekilde imha edilmesinde kritik rol üstleniyor.

Yakınsama tapaları ya da sensörleri olarak da adlandırılan hedef algılayıcılar, hava savunma füzelerinde hedefe 0–10 metre mesafede gerçekleşen, doğrudan çarpma olmayan buluşma koşullarında harp başlığının en uygun noktada ateşlenmesini sağlayan hayati bir alt sistem olarak görev yapıyor.

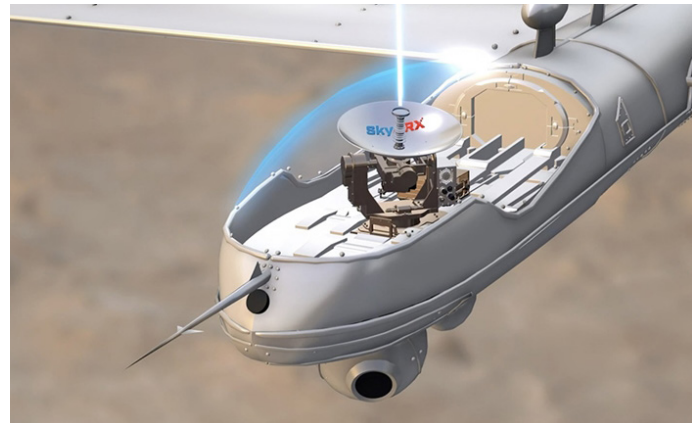
MİLLÎ İHA'LARIN EKVATOR GÖREVİNE ÖZEL UYDU HABERLEŞME SİSTEMİ

Türk savunma sanayisi tarafından Ekvatorial Bölge'de yer alan bir Asya ülkesine ihraç edilen insansız hava araçları (İHA), bölge koşullarına özel olarak geliştirilen uydu haberleşme sistemleri sayesinde görevlerini başarıyla icra ediyor.

Uydu haberleşme sistemleri; ses, görüntü, video ve komut gibi verilerin uydu üzerinden güvenli biçimde iletilmesini sağlayarak coğrafi engellerden bağımsız, kesintisiz ve yüksek güvenilirlikte bir iletişim altyapısı sunuyor. Bu teknoloji, uzun menzillerde ve zorlu coğrafyalarda görev yapan İHA platformları için kritik öneme sahip bulunuyor.

Söz konusu haberleşme, dünya yüzeyinden yaklaşık 36 bin kilometre yükseklikte, Ekvator Hattı üzerinde sabit konumda bulunan jeosenkron haberleşme uyduları üzerinden gerçekleştiriliyor. Bu uydularla iletişim sırasında Ekvator'a yakın bölgelerdeki antenler çok yüksek elevasyon açılarına yönelmek zorunda kalıyor; bazı durumlarda ise antenler neredeyse doğrudan tepe noktasına konumlanıyor. Bu durum, özellikle mekanik eksen sayısı sınırlı antenlerde uyduya aşırı dik açıyla yönelme gereksinimi doğurduğundan sinyal kaybı veya kararsız izleme sorunlarına yol açabiliyor. Bu teknik zorluk, literatürde “Keyhole Effect” (Anahtar Deliği Etkisi) olarak tanımlanıyor. Dar bir anahtar deliğinden bakılıyormuşçasına görüş alanının aşırı daralması nedeniyle bu adlandırma kullanılıyor.

Türk savunma sanayisi bünyesinde uydu haberleşme teknolojileri alanında çözümler geliştiren CTech, Keyhole Effect'in etkilerini azaltmak amacıyla SkyARX Ku 20 Qx anten sistemlerini geliştirdi.

Dört eksenli (azimut, elevasyon, polarizasyon ve çapraz elevasyon) yüksek hassasiyetli stabilizasyon mekanizmalarına sahip sistem sayesinde, uçuş sırasında platform hareketlerinden bağımsız olarak uyduya sürekli ve doğru yönelim sağlanıyor.

Mühendislik Kabiliyetleriyle Sınırlar Aşıyor

CTech Genel Müdürü Cüneyd Fırat, Ekvatorial Bölge’de ortaya çıkan ihtiyaçlar ve geliştirilen çözümler hakkında değerlendirmelerde bulundu. Jeosenkron uyduların Ekvator Hattı üzerinde konumlanmasının, antenlerin uyduya çok dik bir açıyla yönelmesini zorunlu kıldığına dikkati çeken Fırat, şunları söyledi:

“Bu durum, literatürde Keyhole Effect olarak bilinen ve özellikle sabit antenlerde uydu bağlantısını zorlaştıran önemli bir teknik engel oluşturuyor. CTech olarak SkyARX Ku 20 Qx terminalimizi bu zorlu koşulları dikkate alarak geliştirdik. Dört eksenli hareket edebilen anten sistemi, uydunun gökyüzünde neredeyse tam tepe konumuna geldiği durumlarda bile istikrarlı uydu takibi sağlayarak bağlantının kesintisiz sürdürülmesine imkân tanıyor. Bu teknoloji sayesinde Ekvator’da da ufukları aştığımızı güvenle söyleyebiliriz.”

Mühendislik çözümleriyle zorlu koşullarda iletişimi yeniden tanımladıklarını vurgulayan Fırat, sözlerini şöyle tamamladı:

“Uydu, bazı bölgelerde gökyüzünde neredeyse tepe noktasında konumlanmış olsa bile SkyARX Ku 20 Qx anten sistemi güvenilir ve kesintisiz iletişim sağlıyor. Gelişmiş dört eksenli stabilizasyon teknolojisi sayesinde yüksek açılarda dahi uyduya hassas şekilde yönelme kabiliyeti korunuyor. Bu sayede sistem, hem sivil hem de askerî operasyonlarda yüksek çözünürlüklü video aktarımı, güvenli veri iletişimi ve kesintisiz görev sürekliliği için sağlam ve dayanıklı bir haberleşme altyapısı sunuyor.”

ASELSAN, YÜKSEK HIZLI UYDU HABERLEŞME SİSTEMİ ACROSAT KA45-A’YI TANITTI

ASELSAN, her türlü operasyonel ve çevresel koşulda güvenli, kesintisiz ve yüksek hızlı uydu haberleşmesi sağlayan yeni nesil sistemi AcroSAT Ka45-A’yı tanıttı. Sistem, modern hava platformlarının artan veri ihtiyacına yanıt verecek şekilde yerli ve millî imkânlarla geliştirildi.

Modern Hava Platformları İçin Güçlü Haberleşme Çözümü

AcroSAT Ka45-A, başta askerî hava araçları olmak üzere farklı hava platformlarına kolaylıkla entegre edilebilecek şekilde tasarlandı. Yüksek bant genişliği ve güvenli veri iletim kabiliyeti sayesinde, görev esnasında kritik bilgilerin gerçek zamanlı olarak aktarılmasına imkân tanıyor.

ASELSAN’ın açıklamasına göre sistem, millî dalga şekli tasarımı ile yüksek güvenlik seviyesini garanti altına alırken, kompakt ve hafif yapısı sayesinde platformlara ek yük oluşturmada kullanım avantajı sağlıyor.

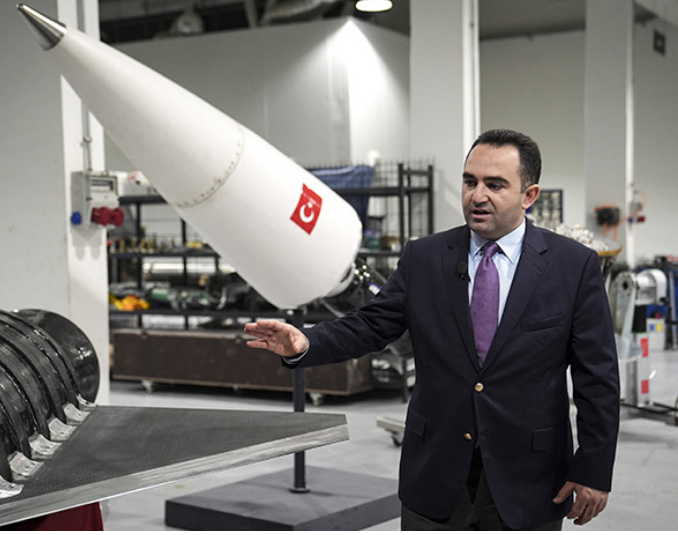
Öne Çıkan Teknik Özellikler

- Farklı hava platformlarına uygulanabilirlik
- Millî dalga şekli tasarımı ile güvenli haberleşme
- Kompakt ve hafif tasarım

Bu özellikleriyle AcroSAT Ka45-A, modern harekât ortamlarında ihtiyaç duyulan yüksek hızlı ve güvenilir uydu haberleşme gereksinimlerini karşılamayı hedefliyor.

ASELSAN, AcroSAT Ka45-A ile hava platformlarının görev etkinliğini artırırken, Türkiye'nin uydu haberleşme teknolojilerinde dışa bağımlılığını azaltma hedeflerine de katkı sağlamayı amaçlıyor.

TÜRKİYE, YERLİ İTKİ SİSTEMLERİYLE AY HEDEFİNİ GENİŞLETİYOR

Türkiye, uzaya bağımsız erişim hedefi doğrultusunda yerli itki sistemlerine yönelik çalışmalarını hızlandırıyor. Bu kapsamda DeltaV Uzay Teknolojileri, Ay Araştırma Programı için geliştirilen yerli ve millî itki sistemiyle kritik bir rol üstleniyor.

2017 yılında Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı iştiraki olarak kurulan DeltaV Uzay Teknolojileri, Türkiye'nin uzaya bağımsız erişimini sağlayacak roket ve itki sistemlerini geliştirmeye odaklanıyor. Şirket, bu hedef doğrultusunda 100 kilometrenin üzerindeki irtifalara ulaşabilen sonda roketleriyle uzay alanında önemli kabiliyetler kazandı.

DeltaV'nin yürüttüğü başlıca projelerden biri, Türkiye Uzay Ajansı ve TÜBİTAK Uzay ile birlikte geliştirilen Ay Araştırma Programı (AYAP) oldu. Program kapsamında geliştirilen uzay aracında, tamamen yerli ve millî bir itki sistemi yer alıyor. Bu sistemin, Ay'a sert iniş gerçekleştirmesi hedefleniyor. Mevcut planlamaya göre aracın 2027 yılında fırlatılması öngörülüyor.

Şirketin geliştirdiği itki teknolojileri yalnızca derin uzay görevleriyle sınırlı kalmadı. DeltaV, uydular için gerekli olan kimyasal itki sistemlerini de yerli imkânlarla geliştirdi. Yörünge kontrolü, yönelim ve düzeltme görevlerinde kullanılan bu motorlar, bugüne kadar ağırlıklı olarak yurt dışından tedarik ediliyordu. Yerli sistemler ise farklı ölçeklerdeki uydularda kullanılmaya başlanarak uzayda görev geçmişini kazandı.

Geliştirilen itki sistemleri; Fergani Uzay, TUSAŞ gibi uydu geliştiren firmalara sunulurken, daha büyük uzay araçları ve yörünge transfer görevleri için sıvı yakıtlı motor çalışmalarının da başlatıldığı belirtildi. DeltaV, hibrit roket motorları alanında da önemli ilerleme kaydetti. Şirketin geliştirdiği hibrit motorlar, 200 kilometrenin üzerindeki irtifalara ulaşarak bu alanda dünya çapında dikkat çeken bir başarıya imza attı. Bu sistemler, hipersonik test platformlarının ilk kademelerinde kullanıldı. Hibrit roket teknolojilerinde elde edilen kazanımlar, savunma sanayii projelerine de aktarıldı. ASELSAN'ın GÖKTAN Projesi kapsamında, TOLUN mühimmatının roketle fırlatılmasını sağlayan sistemler DeltaV tarafından geliştirildi.

Şirketin üzerinde çalıştığı bir diğer kritik alan ise ramjet itki sistemleri oldu. Ses üstü hızlarda çalışabilen ramjet motorlar, yüksek hız ve manevra kabiliyeti gerektiren platformlar için önem taşıyor. DeltaV tarafından geliştirilen ramjet motoru, karadan fırlatılan bir sistem üzerinden havada ateşlenerek test edildi. Yaklaşık 2,5 Mach hızda gerçekleştirilen bu test, ramjet motorun gerçek koşullarda çalıştığını ortaya koydu. Ramjet teknolojisinin, seyir füzelerinin yanı sıra geleceğin yüksek hızlı hava platformları ve 6. nesil savaş uçaklarında da kullanılabileceği değerlendiriliyor.

Türkiye'nin uzaya bağımsız erişim hedefi kapsamında, yerli fırlatma araçları ve sıvı yakıtlı roket motorlarının geliştirilmesi kritik önem taşırken, DeltaV'nin çalışmaları bu alandaki teknolojik altyapının güçlenmesine katkı sağlamaya devam ediyor.

TSK'NIN BÖLGESEL VE KÜRESEL BARIŞ İLE İSTİKRARA KATKILARI SÜRÜYOR

Türk Silahlı Kuvvetleri, uluslararası görevler ve ikili ilişkiler kapsamında üstlendiği sorumluluklarla bölgesel ve küresel güvenlik ile istikrara önemli katkılar sağlamaya devam ediyor.

Millî Savunma Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada NATO Daimî Deniz Görev Grubu-2 (SNMG-2) Komutası, NATO Daimî Mayın Karşı Tedbirleri Görev Grubu-2 (SNMCMG-2) Komutası ile Kosova Barış Gücü (KFOR) Komutan Yardımcılığı görevlerinin yıl içerisinde devredildiği hatırlatılırken, NATO Amfibi Görev Kuvveti Komutanlığı ve Çıkarma Kuvveti Komutanlığı (CATF/CLF) ile Müttefik Mukabele Kuvveti (ARF) kapsamında Müşterek Kuvvet Hava Unsur Komutanlığı görevinin devam ettiği bildirildi. Açıklamada, Akdeniz Görev Kuvveti Komutanlığı (CTF MED) görevi ile Karadeniz Görev Kuvveti Komutanlığı (CTF BLACK) görevinin başarıyla sürdüğü ifade edilirken, bir yıllığına devralınan Kosova Barış Gücü (KFOR) Komutanlığı görevi kapsamında, 1 Ekim 2025 – 1 Ocak 2026 tarihleri arasında KFOR Operasyonel İhtiyat Taburu görevinin icra edildiği bildirildi. Ayrıca, Bosna-Hersek'te yürütülen Avrupa Birliği Gücü (EUFOR) Althea Harekâtı kapsamında, bir motorlu piyade bölüğünün, 1 Ocak 2025'te İtalya'dan devraldığı Manevra Bölüğü görevini 30 Haziran 2026'ya kadar sürdüreceği vurgulandı.

Tatbikatlar Hız Kesmiyor

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin ulusal ve uluslararası eğitim ile tatbikat faaliyetleri de kesintisiz şekilde devam ediyor. Bu kapsamda; Konya'da icra edilen Millî Anadolu Kartalı-2025/2 Tatbikatı ile Yalova'daki Yıldırım Seferberlik Tatbikatı başarıyla icra edildi. TSK Birlikleri Norveç'te düzenlenen Steadfast Dagger NATO Kolektif Savunma Tatbikatı, İtalya'da gerçekleştirilen Poggio Dart Hava ve Füze Savunma Tatbikatı ile Polonya merkezli Loyal Dolos NATO Harbe Hazırlık Denetlemesi Bilgisayar Destekli Komuta Yeri (BDKY) Tatbikatı'na da katılım sağladılar.

Ayrıca NATO Daimî Deniz Görev Grubu-2 kapsamında, Arnavutluk Deniz Kuvvetlerine ait Lissus gemisi tarafından İzmir'e, Birleşmiş Milletler Lübnan Geçici Görev Kuvveti (UNIFIL) kapsamında Endonezya Deniz Kuvvetleri'ne ait İskender Muda gemisi tarafından Mersin'e liman ziyareti gerçekleştirildi.

Bu arada, Türk Hava Kuvvetleri Komutanlığı'na bağlı 3'üncü Ana Jet Üs 135'inci Personel Kurtarma Filo Komutanlığı, Kıbrıs Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı uçaktan paraşütçü atma görevine katıldılar. Türk Deniz Görev Grubu faaliyetleri kapsamında TCG GEDİZ'de, HOMS Müşterek Eğitim Merkezi Komutanlığı koordinesinde Libya Deniz Kuvvetleri personeline limanda ve seyirde eğitimler verildi.

Öte yandan NATO Deniz Güvenliği Mükemmeliyet Merkezi (DGMM) tarafından düzenlenen "Kapsamlı Deniz Güvenliği Harekâtı Kursu", 16 ülkeden (ABD, Almanya, Azerbaycan, Cibuti, Gana, Hollanda, İtalya, İngiltere, İrlanda, Malta, Moritanya, Pakistan, Polonya, Portekiz, Romanya ve Türkiye) 53 eğitmen, konu alan uzmanı ve kursiyerin katılımıyla gerçekleştirildi.

Ayrıca, Türk Hava Kuvvetleri'ne ait muharip uçaklar Havadan İhbar ve Kontrol Uçağı (HİK) ile NATO AWACS uçağının katılımıyla NEXUS ACE faaliyeti icra ederken, aynı tarihte Karadeniz'in uluslararası hava sahasında da eğitim görevleri gerçekleştirildi. NATO Müttefik Hava Komutanlığı tarafından yürütülen Artırılmış Teyakkuz Faaliyetleri kapsamında Romanya hava sahasında icra edilen Entegre Hava ve Füze Savunma Eğitimi'ne ise, 2 adet Türk F-16 uçağı katılım sağladı.

Ayyıldız-2025 Tatbikatı ise 15–26 Aralık 2025 tarihleri arasında İstanbul'da icra ediliyor. Sualtı Taarruz Harekâtı nevilere yönelik eğitimlerin yer aldığı tatbikata, Türkiye ve Pakistan Deniz Kuvvetleri Komutanlığı unsurları katılıyor. Tatbikat ile iki ülke unsurları arasındaki müşterek çalışabilirliğin artırılması hedefleniyor.

Türk Silahlı Kuvvetleri Komuta Kademesinden Çok Yönlü Askerî Diplomasi Temasları

Türk Silahlı Kuvvetleri komuta kademesi, Aralık ayı içerisinde Orta Doğu ve Afrika'yı kapsayan geniş bir coğrafyada üst düzey askerî temaslar gerçekleştirdi.

Bu kapsamda, Suudi Arabistan'ı ziyaret eden Genelkurmay Başkanı Orgeneral Selçuk Bayraktaroğlu, Suudi Arabistan Genelkurmay Başkanı ile birlikte "Üst Düzey Askerî Diyalog Toplantısı"na katıldı. Ziyaret çerçevesinde iki ülke arasındaki askerî iş birliği, bölgesel güvenlik konuları ve savunma alanındaki karşılıklı ilişkiler ele alındı. Genelkurmay Başkanı Orgeneral Selçuk Bayraktaroğlu, resmî davetli olarak gittiği Başkent Şam'da Suriye Arap Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Ahmet Eş-Şara tarafından kabul edilirken görüş alış verişinde bulundu.

Ayrıca Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Metin Tokel de, resmî davet üzerine Suriye'nin başkenti Şam'a bir ziyaret gerçekleştirdi. Tokel, Suriye Arap Cumhuriyeti Savunma Bakanı Tümgeneral Murhaf Ebu Kasra ve Suriye Genelkurmay Başkanı Tümgeneral Ali Nurettin Nasan ile görüşmeler yaptı. Ziyaret kapsamında ayrıca Türkiye'nin Şam Büyükelçisi Burhan Köroğlu ile bir araya gelen Tokel, Türkiye–Suriye Ortak Harekât Merkezi'nde incelemelerde bulundu.

Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Erciment Tatlıoğlu, Somali Limanlar ve Deniz Ulaştırma Bakanı ile görüşerek deniz güvenliği, liman altyapısı ve deniz ulaştırması alanlarındaki iş birliği konularını değerlendirdi.

Öte yandan, Hava Kuvvetleri Komutanı Hava Orgeneral Ziya Cemal Kadioğlu, resmî temaslarda bulunmak üzere Umman'a gitti. Kadioğlu, Muskat Büyükelçiliği'ni ziyaretinin ardından Umman Genelkurmay Başkanı Koramiral Abdullah bin Khamis bin Abdullah el-Raîsî ve Umman Hava Kuvvetleri Komutanı Tümgeneral Khamis Hammad Sultan el-Ghafri ile makam görüşmeleri gerçekleştirdi. Ziyaret kapsamında ayrıca Deniz Güvenlik Merkezi ile Askerî Teknik Koleji'nde incelemelerde bulunuldu.

MKE'DEN AZERBAIJAN HAMLESİ: MKA FAALİYETE BAŞLADI

Türkiye ile Azerbaycan arasında savunma sanayii alanındaki iş birliği yeni bir boyut kazandı. Makine ve Kimya Endüstrisi (MKE), Bakü merkezli Makine ve Kimya Azerbaijan (MKA) şirketinin Azerbaycan'da resmen faaliyete başladığını duyurdu.

Gelişme, Millî Savunma Bakanlığı'nın haftalık basın bilgilendirme toplantısında kamuoyuyla paylaşıldı. Millî Savunma Bakanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri ve Bakanlık Sözcüsü Tuğamiral Zeki Aktürk, toplantıda yaptığı açıklamada MKE'nin Azerbaycan'daki yeni girişimine ilişkin bilgi verdi.

Aktürk, Makine ve Kimya Endüstrisi tarafından Azerbaycan'da Makine ve Kimya Azerbaijan (MKA) adıyla kurulan şirketin, Azerbaycan makamlarınca tescil edilerek resmen faaliyetlerine başladığını belirtti. MKA, bu özelliğiyle MKE'nin yurt dışındaki ilk iştiraki olma niteliğini taşıyor.

Tuğamiral Aktürk, konuşmasında şu ifadelere yer verdi:

“Dost ve kardeş Azerbaycan ile savunma sanayii alanındaki somut ve stratejik adımlarımızın bir yansıması olarak, Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketimiz tarafından Azerbaycan'da ‘Makine ve Kimya Azerbaijan (MKA)’ adıyla kurulan ve yurt dışındaki ilk iştirakimiz olma özelliği taşıyan şirketimiz faaliyetlerine başlamıştır. Bu vesileyle ‘Biz bir millet, iki devletiz.’ ilkesiyle Türkiye-Azerbaycan kardeşliğinin temelini atan Azerbaycan'ın Millî Lideri merhum Haydar Aliyev'i, vefatının 22'nci yılında rahmet ve saygıyla anıyoruz.”

Türkiye-Azerbaycan Savunma İş Birliği Derinleşiyor

Türkiye, kardeş ülke Azerbaycan ile askerî ve sanayi alanlarındaki iş birliğini güçlendirmeye devam ediyor. Türkiye'nin köklü savunma sanayii kuruluşlarından MKE, iki ülke arasındaki savunma ve teknoloji ortaklığını kurumsal bir yapıya taşıyarak MKA'yı hayata geçirdi. Bakü merkezli şirketin tescil sürecinin tamamlanmasıyla faaliyet dönemi resmen başlamış oldu.

Ortak Savunma Üretimi İçin Yeni Tesisler

Asırlara dayanan tecrübesiyle MKE, yüksek teknolojiye sahip savunma sanayii üretim altyapısını Azerbaycan'a da taşımayı hedefliyor. Bu kapsamda, Azerbaycan Savunma Sanayii Bakanlığı'na bağlı Azersilah için fişek üretim hattı kurulum çalışmalarının devam ettiği bildirildi. Teknoloji transferi yoluyla kurulacak yeni tesislerde, hem Türkiye'nin hem de Azerbaycan'ın ihtiyaç duyduğu çeşitli savunma ürünlerinin üretimi gerçekleştirilecek. Yatırımın, uzun vadede Azerbaycan'da önemli bir istihdam katkısı sağlaması bekleniyor. Sermayesinin tamamı MKE'ye ait olan MKA, şirketin Kafkasya ve Orta Asya'ya açılan stratejik bir kapısı olacak.

Burada yürütülecek üretim faaliyetleriyle Türk devletlerinin yanı sıra dost ve müttefik ülkelerin savunma sanayii ihtiyaçlarına da yanıt verilmesi hedefleniyor.

Makine ve Kimya Endüstrisi, Türk mühendisleri tarafından geliştirilen ürünlerini hâlihazırda 5 kıtada 99 ülkeye ihraç ediyor.

TCG AKHİSAR'IN YERİNE TCG SEFERİHİSAR GELİYOR

Romanya'ya ihraç edilen TCG AKHİSAR Korveti'nin yerine, Türk Deniz Kuvvetleri için TCG SEFERİHİSAR Korveti inşa edilecek. SEFERİHİSAR, AKHİSAR'a kıyasla daha gelişmiş kabiliyetlere sahip olacak.

Açık Deniz Karakol Gemisi (ADKG) Projesi kapsamında Türk Donanması için üretilecek 10 adet HİSAR Sınıfı Hafif Korvet'ten ilki olan TCG AKHİSAR, geçtiğimiz günlerde ASFAT tarafından Romanya'ya ihraç edildi. Yaklaşık 223 milyon avro tutarındaki bu ihracatla Türkiye, ilk kez bir NATO ve Avrupa ülkesine muharip savaş gemisi ihraç ederek savunma sanayiinde stratejik bir eşiği aşmış oldu.

Millî Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, Türk Deniz Kuvvetleri envanterindeki boşluğun TCG SEFERİHİSAR ile doldurulacağı bildirildi. Bakanlık Sözcüsü Tuğamiral Zeki Aktürk, konuya ilişkin değerlendirmesinde şu ifadelerle yer verdi:

“Açık Deniz Karakol Gemisi inşa projesi kapsamında inşa edilen bir geminin Romanya'ya satışının ardından, satılan gemiden daha üstün özelliklere sahip olacak olan SEFERİHİSAR, İstanbul Tersanesi Komutanlığımızda inşa edilerek Deniz Kuvvetlerimize teslim edilecektir.”

Türk Donanması'na 10 adet HİSAR Sınıfı Açık Deniz Karakol Gemisi

MİLGEM ADA Sınıfı Korvetler ile benzer bir tasarıma sahip olan HİSAR Sınıfı Açık Deniz Karakol Gemileri, “hafif korvet” sınıfında yer alıyor. Hâlihazırda Türk Donanması için bir kısmı İstanbul Tersanesi Komutanlığı'nda, bir kısmı ise özel tersanelerde olmak üzere 5'ten fazla HİSAR Sınıfı ADKG'nin inşası sürüyor.

Test faaliyetleri devam eden sınıfın ikinci gemisi TCG KOÇHİSAR'ın, 2026 yılı başında Türk Deniz Kuvvetleri envanterine girmesi planlanıyor. Öte yandan inşa edilen ve inşa edilecek gemilerin tamamının aynı konfigürasyona sahip olmayacağı belirtiliyor. Gemilerin silah ve sensör yüklerinde görev ihtiyaçlarına göre farklılıklar bulunması bekleniyor. Sınıfın ilk iki gemisi olan TCG AKHİSAR ve TCG KOÇHİSAR'da; 76 mm Deniz Topu, MAR Arama Radarı, 2×12,7 mm STAMP Makineli Tüfek, Elektronik Destek Sistemi ve diğer silah sistemleri için altyapı yer alıyor.

MKE DENİZHAN-76 ROMANYA'DA: İLK AVRUPA İHRACATI

TCG AKHİSAR'ın Romanya Deniz Kuvvetleri'ne ihracıyla birlikte, MKE tarafından geliştirilen DENİZHAN-76 millî deniz topu ilk kez bir Avrupa ülkesine ihraç edildi. Sistem, daha önce Endonezya'ya gerçekleştirilen ihracatın ardından NATO ve Avrupa Birliği (AB) üyesi bir ülke tarafından da kullanılmaya başlanıyor.

TCG AKHİSAR gemisinin Romanya Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'na teslimiyle birlikte gemide konuşlu bulunan MKE DENİZHAN-76 millî deniz topu sistemi, ilk kez bir Avrupa ülkesinin envanterine girmiş oldu.

MKE tarafından geliştirilen 76 milimetre millî deniz topu DENİZHAN-76'nın üretimi, 12 ay gibi rekor bir sürede tamamlandı. Testlerin başarıyla sonuçlanmasının ardından sistemin Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'na teslimatları başlamıştı.

Daha önce Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'na 5 adet teslim edilen ve seri üretimi devam eden MKE DENİZHAN-76, bu yıl Endonezya ile imzalanan sözleşme kapsamında ilk ihracat başarısını elde etmişti. 76 milimetre millî deniz topu, Romanya'ya tedarik edilen TCG AKHİSAR'a monte edildi. Böylece MKE tarafından tamamen yerli imkânlarla geliştirilen DENİZHAN-76, ilk kez hem NATO hem de AB üyesi bir ülke tarafından kullanılmaya başlanmış oldu.

Teknik Özellikler ve Görev Kabiliyeti

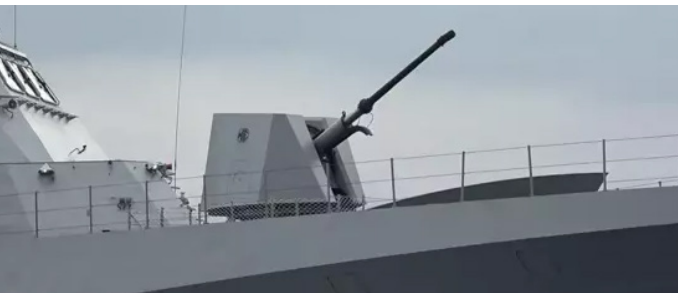
Yakın ve orta menzilli hedeflere karşı etkili ateş gücü sunan MKE DENİZHAN-76; hava savunma, suüstü harbi ve kara bombardımanı görevlerini yerine getirebiliyor. Dakikada 80 atım yapabilen sistem, yaklaşık 16 kilometre menzile kadar etkili atış kabiliyeti sağlıyor.

Düşük radar izine sahip tasarımı ve çoklu görev yetenekleriyle öne çıkan DENİZHAN-76, Türk Deniz Kuvvetleri'nin ihtiyaçlarını karşılamaya devam ederken, dost ve müttefik ülkelere yönelik ihracatlarla millî savunma sanayiinin gelişimine katkı sunuyor.

127 Mm Millî Deniz Topunda Çalışmalar Sürüyor

MKE, 76 mm DENİZHAN projesinde elde edilen tecrübenin ardından 127 mm millî deniz topunu yerli ve millî imkânlarla üretmeye yönelik çalışmalarını sürdürüyor. Bu kapsamda 127 mm deniz topunun ilk aşaması olan namlu, MKE tarafından millî olarak üretildi.

Kasım ayında söz konusu namlu, TCG FATİH fırkateyninde konuşlu silah sistemine entegre edildi ve kabul test atışları başarıyla gerçekleştirildi.

JANDARMA'YA 16'NCI ATAK HELİKOPTERİ TESLİM EDİLDİ

Jandarma Genel Komutanlığı'nın hava gücü, yerli ve millî imkânlarla geliştirilen T129 ATAK Taarruz Helikopteri ile güçlenmeye devam ediyor. Bu kapsamda, TUSAŞ tarafından üretilen 16'ncı ATAK helikopteri, Jandarma Havacılık Komutanlığı'na teslim edildi.

Teslimata ilişkin açıklama, Jandarma Genel Komutanlığı'nın resmi sosyal medya hesabından yapıldı. Açıklamada, "Gökyüzündeki imzamız: ATAK. Jandarma Havacılık Komutanlığımız, yerli üretim 'J-1389 YILDIRIM' kuyruk numaralı 16'ncı ATAK helikopterimizi teslim almıştır." ifadelerine yer verildi.

Millî Taarruz Helikopteri

T129 ATAK Taarruz Helikopteri, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin taarruz helikopteri ihtiyacını karşılamak üzere Türkiye'ye özgü millî kabiliyetler kullanılarak geliştirildi. 7 Eylül 2007 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı ile imzalanan sözleşme kapsamında TUSAŞ, ana yüklenici olarak platform geliştirme, sistem entegrasyonu, test ve doğrulama, seri üretim ile ömür devri lojistik destek faaliyetlerinden sorumlu oldu.

Helikopterin performansı, özellikle sıcak hava ve yüksek irtifa koşullarında etkin görev yapacak şekilde optimize edildi. Gece ve gündüz harekât kabiliyeti, yüksek manevra yeteneği ve ateş gücüyle ATAK, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin ve güvenlik birimlerinin operasyonlarında aktif olarak görev yapıyor.

82 ATAK Helikopteri Teslim Edildi

T129 ATAK Helikopteri, ilk uçuşunu 17 Ağustos 2011 tarihinde gerçekleştirdi. Test ve kalifikasyon süreçlerinin tamamlanmasının ardından ilk teslimat 22 Nisan 2014 tarihinde Kara Kuvvetleri Komutanlığına yapıldı.

Aralık 2023 itibarıyla; Kara Kuvvetleri Komutanlığı, İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü, Filipinler Hava Kuvvetleri ve Nijerya Hava Kuvvetlerine toplam 82 adet T129 ATAK Helikopteri teslim edildi.

ATAK Programı Devam Ediyor

ATAK Programı kapsamında;

- Kara Kuvvetleri Komutanlığına 59'u kesin, 17'si opsiyonel olmak üzere toplam 76 adet,
- İçişleri Bakanlığına 24'ü kesin, 3'ü opsiyonel olmak üzere toplam 27 adet

T129 ATAK Helikopteri teslim edilmesi planlanıyor.

Öte yandan, Filipinler Hava Kuvvetlerine 6 adet, Nijerya Hava Kuvvetlerine ise 6 adet T129 ATAK Helikopteri teslimatı başarıyla tamamlandı.

Yerli ve millî savunma sanayii kabiliyetlerinin önemli projelerinden biri olan ATAK, Jandarma'nın ve Türk Silahlı Kuvvetleri'nin hava gücüne katkı sunmayı sürdürüyor.

MKE'DEN YENİ SİSTEM: MKE ALPAY SAHADA

Makine ve Kimya Endüstrisi (MKE), Türk Silahlı Kuvvetleri'nin harekât sahasında ihtiyaç duyduğu silah ve sistemleri geliştirmeye yönelik çalışmalarını sürdürüyor. Bu kapsamda yüzde 100 yerli ve milli imkânlarla geliştirilen Mayınlı Arazilerde Geçit Açma Sistemi MKE ALPAY, sahada güvenli ilerleme için kritik bir görev üstleniyor.

MKE tarafından tasarlanan MKE ALPAY, motorize birlikler ile yaya unsurların mayınlı bölgelerde güvenli şekilde ilerlemesini sağlamak amacıyla geliştirildi. Sistem, anti-tank ve anti-personel mayınlarının tamamına karşı etkili yapısıyla öne çıkıyor.

400 Kilogram C4 ile Yüksek Güvenilirlik

Römork üzerine kurulu yapısı sayesinde ZPT, tank veya kamyon gibi farklı araçlarla taşınabilen MKE ALPAY, temizlenmesi planlanan bölgeye ulaştırıldıktan sonra 200 metreye kadar ateşlenebilen roket sistemiyle çalışıyor. Sistem, 400 kilogram C4 patlayıcı kullanımıyla yüzde 99 oranında temizleme güvenilirliği sağlıyor.

Ateşlenen roket, 10 metre genişliğinde ve 100 metre uzunluğunda bir alanda, yerin yaklaşık 1 metre altındaki mayınları etkisiz hâle getirerek birlikler için güvenli bir koridor oluşturuyor.

Hızlı ve Kolay Kullanım

MKE ALPAY, yalnızca iki personel tarafından yaklaşık 15 dakika içerisinde kullanıma hazır hâle getirilebiliyor. Her türlü hava koşulunda etkin şekilde görev yapabilen sistem, operasyonel sahadaki pratik kullanımıyla dikkat çekiyor.

Hâlihazırda harekât sahalarında ve sınır bölgelerinde Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından aktif olarak kullanılan MKE ALPAY, dünyada giderek artan mayın tehdidine karşı güvenilir bir çözüm sunarken, aynı zamanda yüksek ihracat potansiyeliyle de öne çıkıyor.

BELÇİKA'DAN AVRUPA GÜVENLİĞİ İÇİN 'TÜRKİYE' VURGUSU

Belçika Savunma ve Dış Ticaret Bakanı Theo Francken, Avrupa'nın Türkiye olmadan güvenli olamayacağını belirterek, iki ülke arasındaki savunma ve güvenlik iş birliğinin güçlendirilmesi gerektiğini söyledi. Francken, Türkiye'nin güçlü savunma sanayii, askerî kabiliyetleri ve diplomatik rolüyle Avrupa güvenliği açısından kritik bir konumda bulunduğunu vurguladı.

Belçika Savunma ve Dış Ticaret Bakanı Theo Francken, Türkiye'nin Brüksel Büyükelçisi Barış Tantekin'in ev sahipliğinde resmî konutta düzenlenen resepsiyonda yaptığı değerlendirmede, Avrupa'nın güvenlik mimarisinde Türkiye'nin vazgeçilmez bir aktör olduğunu ifade etti. Francken, "Türk halkına, Türk sanayiine, Türk siyasetine ve Türk diplomasisine ihtiyacımız var. Bunun çok önemli olduğunu düşünüyorum. Türkiye'nin içinde olmadığı bir güvenlik senaryosuna inanmıyorum." dedi.

Savunma Sanayiinde İş Birliği Vurgusu

İlk kez 8 Aralık'ta düzenlenen Türkiye-Belçika Savunma Sanayii Endüstri Günü'ne katıldığını belirten Francken, etkinliğin son derece önemli olduğunu söyledi. Türkiye'nin güçlü ve gelişmiş bir savunma sanayiine sahip olduğuna dikkati çeken Francken, Belçika'nın daha sınırlı askerî kabiliyetlere sahip olduğunu ifade etti.

Her iki ülkede de yüksek teknoloji altyapısının bulunduğunu kaydeden Francken, Türk ve Belçikalı şirketlerin bir araya gelerek ağ kurmasının, ortak projeler geliştirmesinin ve birbirlerini daha yakından tanımalarının büyük önem taşıdığını dile getirdi.

"2026 Çok Verimli Bir Yıl Olacak"

Türkiye-Belçika ilişkilerini "çok iyi" olarak nitelendiren Francken, iki NATO müttefikinin her zaman birlikte güçlü durduğunu söyledi. Yaz aylarında Türkiye'ye gerçekleştirdiği ziyaretin ve yürütülen temaların olumlu ilerlediğini aktaran Francken, "2026 yılının, Türkiye ile Belçika arasındaki ikili ilişkilerimizi gerçekten öne çıkaracak, çok verimli bir yıl olacağına inanıyorum." ifadesini kullandı.

Belçika Prensesi Astrid'in Mayıs 2026'da Türkiye'ye geniş katılımlı bir ekonomik ve ticaret heyetiyle ziyaret gerçekleştireceğini belirten Francken, ziyaretin yaklaşık bir hafta süreceğini bildirdi. Ayrıca Temmuz 2026'da NATO Liderler Zirvesi'nin Ankara'da düzenleneceğini hatırlatarak, savunma sanayii temsilcilerinin zirveye yoğun katılım göstereceğini söyledi.

Ortak Güvenlik Yaklaşımı

Avrupa'nın, Türkiye ortak savunma girişimlerine dâhil edilmeden güvende olup olamayacağına ilişkin soruya Francken, "Hayır, bizim Türkiye'ye ihtiyacımız var. Jeopolitik hakkında biraz bilgisi olan herkes, Türkiye'ye neden ihtiyaç duyduğumuzu bilir." yanıtını verdi.

Türkiye'nin askerî kabiliyetleri, teknoloji alanındaki yenilikleri ve büyük savunma sanayii şirketleriyle Avrupa'nın güvenlik denkleminde önemli bir yere sahip olduğunu vurgulayan Francken, bu nedenle ikili ilişkileri daha da derinleştirmeye istekli olduklarını belirtti.

Dron Tehditleri ve Teknolojik İş Birliği

Belçika'da artan dron faaliyetleriyle mücadelede Türkiye ile iş birliği yapılıp yapılamayacağına ilişkin soruyu da yanıtlayan Francken, "Evet, kesinlikle. Türkiye'nin inovasyon ve teknoloji, özellikle de dronlar, insansız hava araçları ve insansız sistemler alanında dünyanın en ilerici ülkelerinden biri olduğunu düşünüyorum." dedi.

Türkiye'nin bu alandaki tecrübesinin Ukrayna örneğinde de görüldüğünü belirten Francken, Türkiye'nin güçlü kabiliyetleri ve yenilikçi yaklaşımı sayesinde iki ülke arasında savunma ve güvenlik alanındaki iş birliğinin daha da güçlenebileceğini ifade etti. Francken, dronlarla yürütülen hibrit tehditlerin Türkiye ile ortak çalışmalar sayesinde etkili biçimde bertaraf edilebileceğini vurgulayarak, "Ülkenizden öğrenebileceğimiz çok şey var." değerlendirmesinde bulundu.

Türkiye-Belçika Savunma Sanayii Günü Düzenlendi

Türkiye-Belçika Savunma Sanayii Günü, Savunma Sanayii Başkanlığı (SSB) ile Belçika teknoloji sektörü federasyonu Agoria ve Belçika Güvenlik ve Savunma Endüstrisi (BSDI) iş birliğinde gerçekleştirildi.

Etkinlik, Mayıs 2026'da Belçika Prensesi Astrid başkanlığında Türkiye'ye yapılması planlanan Belçika Kraliyet Ekonomik Misyonu öncesinde, iki ülke arasında savunma sanayii ve teknoloji alanındaki iş birliği imkânlarını ele almak amacıyla düzenlendi. Program kapsamında taraflar, savunma sanayii, ileri teknolojiler ve sanayi iş birliklerine yönelik potansiyel projeleri değerlendirdi. Katılımcılar, gayriresmî temaslar ve bilgi alışverişi yoluyla mevcut ilişkilerin güçlendirilmesini ve yeni ortaklık alanlarının oluşturulmasını hedefledi.

Türkiye-Belçika Savunma Sanayii Günü'nün, yaklaşan Kraliyet Ekonomik Misyonu öncesinde iki ülke arasındaki kurumsal ve sektörel diyalogun derinleştirilmesine katkı sağlaması bekleniyor.

TÜRKİYE'DEN ÜÇ ŞİRKET NATO'NUN SAVUNMA İNOVASYON PROGRAMINA SEÇİLDİ

Türkiye'den üç şirket, savunma ve güvenlik alanında teknoloji geliştirilmesini hedefleyen NATO Kuzey Atlantik Savunma İnovasyon Hızlandırıcısı (DIANA) programı kapsamında destek almaya hak kazandı.

NATO tarafından yapılan yazılı açıklamaya göre, 2026 DIANA "Challenge Programme" kapsamında 24 NATO ülkesinden 150 yenilikçi şirket programa kabul edildi. Seçilen şirketler arasında Türkiye'den Arke Telekom Mühendislik Elektronik Sanayi Ticaret Ltd. Şti., Simularge ve Exentech Savunma Medikal Havacılık Bilişim Ltd. Şti. yer aldı.

Program kapsamında firmaların, müttefik ülkeler tarafından önceliklendirilen 10 kritik savunma ve güvenlik sorununa yönelik çift kullanımlı (dual-use) teknolojiler geliştirmesi hedefleniyor.

Program Ocak 2026'da Başlayacak

Ocak 2026'da başlaması planlanan program süresince seçilen şirketler, sözleşmeye dayalı finansman desteği alacak. Firmalar ayrıca, 32 NATO ülkesine yayılmış 16 hızlandırıcı merkez ile 200'ün üzerinde test tesisinden oluşan DIANA ağına erişim imkânı elde edecek.

DIANA programı, şirketleri askerî kullanıcılar, teknik uzmanlar ve yatırımcılarla bir araya getirerek geliştirilen teknolojilerin gerçek operasyonel ortamlarda test edilmesini ve NATO genelinde daha hızlı şekilde kullanıma alınmasını amaçlıyor.

TÜSİAD: “TÜRKİYE, AVRUPA’NIN YENİ SAVUNMA YAPILANMASINDA ÖNEMLİ ROL ÜSTLENEBİLİR”

Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TÜSİAD) Yüksek İstişare Konseyi (YİK) Başkanı Ömer Aras, Türkiye’nin savunma sanayiine yaptığı yatırımlar ve üretim kapasitesiyle Avrupa’nın şekillenmekte olan yeni savunma mimarisinde önemli bir rol üstlenebileceğini söyledi.

Aras, JW Marriott Otel’de düzenlenen TÜSİAD YİK toplantısının açılışında yaptığı konuşmada, küresel güvenlik dengelerinin hızla değiştiğine dikkat çekerek, enerji bağımsızlığı, yapay zekâ teknolojileri ve savunma gücünün ülkelerin küresel konumunu belirleyen temel unsurlar hâline geldiğini ifade etti.

Savunma Sanayii ve Avrupa Güvenliği

NATO’nun savunma harcamalarına yönelik artan beklentilerine işaret eden Aras, Türkiye’nin savunma sanayiindeki üretim kabiliyetiyle Avrupa’nın güvenlik yapılanmasına somut katkılar sunabileceğini belirtti. Aras, Türk ve Avrupalı şirketlerin yalnızca Avrupa’da değil, Suriye, Ukrayna, Gazze ve Afrika gibi bölgelerde yürütülecek yeniden inşa projelerinde de iş birliği yaparak küresel ölçekte daha etkin rekabet edebileceğini dile getirdi.

Avrupa Birliği’nin son yıllarda sessiz ancak derin bir dönüşüm sürecinden geçtiğini kaydeden Aras, Türkiye’nin Avrupa’nın çevresinde değil; enerji güvenliği, göç ve bölgesel istikrar başlıklarında doğrudan merkezinde yer aldığını vurguladı.

Jeopolitik Kırımlar ve Stratejik Özerklik

Covid-19 salgınıyla başlayan tedarik zinciri aksamalarının, Rusya-Ukrayna Savaşı, ABD-Çin gerilimi ve transatlantik ilişkilerdeki dalgalanmalarla daha da belirginleştiğini söyleyen Aras, bu gelişmelerin ülkelerin stratejik alanlarda kendi ayakları üzerinde durma gerekliliğini ortaya koyduğunu ifade etti.

Gazze’de yaşananlara Batı’nın yaklaşımını da eleştiren Aras, bu tutumun küresel güven ilişkilerini derinden sarstığını belirtti. Değişen jeopolitik ortamın savunma, teknoloji ve ekonomi alanlarında yeni riskler kadar yeni fırsatlar da oluşturduğunu kaydetti.

Ekonomi, Teknoloji ve Yapay Zekâ Vurgusu

Konuşmasında ekonomi politikalarına da değinen Aras, enflasyonla mücadelede düşüş trendinin sürdürülebilmesi için etkili para ve maliye politikalarının önemine dikkat çekti. Küreselleşmenin yeni bir evreye girdiğini belirten Aras, kural bazlı uluslararası düzenin zayıfladığını ve daha bölgeselleşmiş bir ekonomik yapının ortaya çıktığını söyledi.

Yapay zekâ teknolojilerinin etkilerinin henüz tam olarak öngörülemediğini ifade eden Aras, bu alandaki hızlı gelişime karşı kötüye kullanımı engelleyecek mekanizmaların geride kaldığını dile getirdi.

Türkiye-AB İlişkilerinde Yeni Dönem

Türkiye-AB ilişkilerinin yeni bir dönemin eşiğinde olduğunu belirten Aras, tartışmanın artık yalnızca Türkiye’nin AB üyeliği değil, Avrupa’nın geleceğinde Türkiye’nin nerede konumlanacağı meselesi olduğunu söyledi.

Türkiye'nin bölgesel kapasitesini koruyarak Avrupa ağlarıyla entegrasyonunu derinleştirebileceğini vurgulayan Aras, savunma sanayii başta olmak üzere üretim, teknoloji ve ticaret alanlarında atılacak doğru adımların bu süreci destekleyeceğini kaydetti.

MİLDEN ULUSLARARASI BASINDA GENİŞ YER BULDU

Millî Savunma Bakanlığı, Türkiye'nin yerli denizaltı geliştirme programı MİLDEN'de (Millî Denizaltı) yeni bir aşamaya geçildiğini duyurdu. Açıklamaya göre, projenin ilk test bloğunun inşasına Gölcük Tersanesi Komutanlığı'nda resmen başlandı.

Tamamen yerli imkânlarla geliştirilen MİLDEN denizaltısının, millî silah sistemleri, sensörler ve görev donanımlarıyla hizmete alınması hedefleniyor. Proje, Türkiye'nin denizaltı tasarımı ve üretiminde dışa bağımlılığı azaltma çabasının önemli adımlarından biri olarak değerlendiriliyor. MİLDEN'deki son gelişmeler, uluslararası savunma basınında da geniş yankı buldu.

ABD merkezli Defense Post, Türkiye'nin ilk yerli denizaltısının inşaa sürecinin başlamasını, savunma teknolojilerinde yerli kapasiteyi artırmaya yönelik bir adım olarak yorumladı. Haberde, birçok ülkenin benzer şekilde denizaltı projelerinde millî çözümlere yöneldiğine dikkat çekildi.

Vietnam basınından Viet Bao ise çelik kesimi ve ilk blok montajının başlamasını, projenin tasarım aşamasından fiilî üretim sürecine geçiş açısından kritik bir eşik olarak nitelendirdi. Haberde, MİLDEN'in dizel-elektrik tahrik sistemine sahip, 80 metreden uzun ve yaklaşık 2.700 ton deplasmana sahip bir taarruz denizaltısı olacağı belirtildi. Ayrıca havadan bağımsız tahrik (AIP) sistemi sayesinde uzun süre su altında kalabilecek şekilde tasarlandığı aktarıldı.

Belçika merkezli Army Recognition, MİLDEN'i Türkiye'nin deniz kuvvetlerinde yürüttüğü daha geniş kapsamlı modernizasyon programı çerçevesinde ele aldı. Yayında, projenin TF-2000 hava savunma muhribi ve diğer donanma projeleriyle birlikte Türk Deniz Kuvvetleri'nin operasyonel kapasitesini artırmayı hedeflediği ifade edildi.

Haberde, denizaltının AIP sistemi ve lityum-iyon bataryalar sayesinde uzun süreli ve düşük akustik izli görevler icra edebileceği; AKYA torpidoları ve Atmaca gemisavar füzeleriyle donatılmasının planlandığı bilgilerine yer verildi. Gezgin seyir füzelerinin olası entegrasyonu ise denizden karaya taarruz kabiliyetini artırabilecek bir seçenek olarak değerlendirildi.

Yunanistan merkezli Ena News, MİLDEN'i Türkiye'nin son yıllarda savunma sanayiinde artan yerli üretim kapasitesinin bir parçası olarak değerlendirdi. Haberde, projenin Türk Deniz Kuvvetleri açısından uzun vadeli stratejik planlamada önemli bir rol üstlendiği ifade edildi.

Analistlere göre MİLDEN, Türkiye'nin denizaltı teknolojilerinde yalnızca kullanıcı değil, aynı zamanda tasarımcı ve üretici konumuna geçme hedefini yansıtıyor. Projenin tamamlanmasıyla birlikte Türkiye'nin deniz kuvvetlerinin teknik yeteneklerinin ve operasyonel esnekliğinin artması bekleniyor.

TOM BARRACK'TAN F-35 MESAJI

ABD'nin Ankara Büyükelçisi ve Suriye Özel Temsilcisi Tom Barrack, Türkiye ile ABD arasında son dönemde artan olumlu diplomatik temasların F-35 Savaş Uçağı tedariki konusunda verimli görüşmeler yapılmasına imkân sağladığını açıkladı.

Barrack, ABD Başkanı Donald Trump ile Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan arasındaki olumlu ilişkinin, F-35 tedariki konusundaki görüşmelere ivme kazandırdığını belirtti. Büyükelçi Barrack, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda, Türkiye'nin F-35 Programına yeniden katılımı ve Rus yapımı S-400 Hava Savunma Sistemine ilişkin hususlarda görüşmelerin sürdüğünü bildirdi.

“Görüşmeler Gelecek Aylarda Sonuç Verebilir”

ABD yasalarına göre Türkiye'nin F-35 Programı'na yeniden dâhil olabilmesi için S-400 sistemlerini kullanmaması ve envanterinde bulundurmaması gerektiğini vurgulayan Barrack, şu ifadeleri kullandı:

“Başkan Trump ile Cumhurbaşkanı Erdoğan arasındaki olumlu ilişki, yeni bir iş birliği ortamı oluşturdu. Bu durum, yaklaşık 10 yıldır bu konuda yaptığımız en verimli görüşmelere zemin hazırladı.”

Barrack, görüşmelerin önümüzdeki aylarda hem Türkiye'nin hem de ABD'nin güvenlik ihtiyaçlarını karşılayacak bir sonuçla neticelenmesini beklediklerini kaydetti.

S-400 Sistemi ve Washington'un Değerlendirmesi

Büyükelçi Barrack, geçtiğimiz hafta yaptığı açıklamada da Türkiye'nin ABD yapımı F-35 Savaş Uçaklarını tedarik etmeye oldukça yaklaştığını ifade etmişti. Barrack, Türkiye'nin programdan çıkarılmasına neden olan sürecin en önemli engelinin aşılma aşamasında olduğunu dile getirmişti.

Türkiye'nin S-400 Hava Savunma Sistemine ilişkin “operasyonel uyumluluk” sorunlarını büyük ölçüde giderdiğini belirten Barrack, sistemlerin aktif olarak kullanılmamasının Washington'daki kaygıları azalttığını, ancak S-400'lerin Türkiye'de bulunmaya devam etmesinin ABD açısından hâlen sorun teşkil ettiğini söyledi. Barrack, yaptığı değerlendirmede, “Bu meselenin önümüzdeki dört ila altı ay içinde çözüme kavuşacağını düşünüyorum.” ifadelerini kullanarak sürecin hızlandığına dikkat çekti.

BBC: “TÜRKİYE SAVAŞ UÇAĞI ENVANTERİNİ NEDEN ÇEŞİTLENDİRDİ?”

İngiliz yayın organı BBC, Türkiye'nin KAAN Projesi, F-16 iyileştirme programları, F-35 ve Eurofighter alımlarıyla ilgili bir analiz yayınladı. Londra BBC Türkçe Servisi tarafından hazırlanan ve Onur Erem imzalı analizde şu ifadelere yer verildi:

“Türkiye, hava kuvvetleri kapasitesini korumak ve artırmak amacıyla aynı dönemde birden fazla savaş uçağı tedarik ve geliştirme sürecini paralel olarak yürüttü. F-35 ve F-16 görüşmeleri, Eurofighter anlaşmaları ve yerli savaş uçağı KAAN projesi, bu çok katmanlı stratejinin temel unsurlarını oluşturdu.

Bu yaklaşımın arkasında, Türk Hava Kuvvetleri envanterinin yaşlanması, bölgesel güvenlik ortamının sertleşmesi ve uzun vadeli planlamada oluşan boşluklar yer aldı.

Eskime Sorunu ve Acil İhtiyaç

Türk Hava Kuvvetleri envanterindeki F-16'ların önemli bir bölümü 1987–2000 yılları arasında tedarik edilmişti. En son F-16 alımı ise 2012 yılında gerçekleşmişti. Envanterde yer alan F-4 Phantom uçakları ise daha eski nesil platformlar olarak sınırlı modernizasyonlarla görev yapıyordu.

Bu durum, Türkiye'nin kısa ve orta vadede hava üstünlüğünü koruyabilmesi için yeni platformlara veya mevcut uçakların ileri seviye modernizasyonuna duyulan ihtiyacı artırdı.

F-35 Programından Çıkarılmanın Etkileri

Türkiye, hava kuvvetlerinin uzun vadeli omurgasını F-35 savaş uçakları üzerine kurmayı planlamıştı. Bu çerçevede hem kullanıcı hem de üretici ülke olarak programa dahil olmuş, kritik parçaların üretimini üstlenmişti.

Ancak S-400 hava savunma sistemi tedariki sonrasında Türkiye'nin F-35 programındaki rolü önce askıya alındı, ardından tamamen sonlandırıldı. Bu gelişme, planlanan hava gücü mimarisinde ciddi bir boşluk oluşturdu ve alternatif arayışları hızlandırdı.

Eurofighter ve F-16: Geçiş Dönemi Çözümleri

Türkiye, oluşan kapasite açığını kapatmak amacıyla hem ABD ile F-16 tedarik ve modernizasyon görüşmelerini sürdürdü hem de İngiltere öncülüğündeki Eurofighter konsorsiyumu ile anlaşmaya vardı. Eurofighter alımı, daha gelişmiş radar ve sensör kabiliyetleri ile dikkat çekti.

Bu platformların, özellikle hava-hava muharebesi ve uzun menzilli algılama kapasitesi açısından mevcut F-16'lara kıyasla önemli avantajlar sunduğu değerlendirildi. Ayrıca Eurofighter'ın mühimmat entegrasyonunda ABD dışı seçeneklere daha açık olması, tedarik esnekliği açısından öne çıktı.

Bölgesel Rekabet ve Güç Projeksiyonu

Türkiye'nin savaş uçağı envanterini çeşitlendirmesinde, sadece savunma ihtiyacı değil, bölgesel güç dengeleri de etkili oldu. Ege'de Yunanistan'ın Rafale ve F-35 tedarik süreci, Karadeniz'de artan askeri hareketlilik ve Orta Doğu'daki operasyonel gereklilikler, hava kuvvetlerinin caydırıcılık ve müdahale kapasitesini kritik hale getirdi.

Bu çerçevede savaş uçakları, yalnızca hava savunması için değil; sınır ötesi operasyonlar ve güç projeksiyonu açısından da temel araçlar olarak değerlendirildi.

KAAN Projesi ve Zaman Faktörü

Türkiye'nin yerli beşinci nesil savaş uçağı KAAN, uzun vadeli çözüm olarak konumlandırıldı. Ancak motor geliştirme süreci ve seri üretim takviminin 2030'lu yılları işaret etmesi, kısa ve orta vadede dış tedarik ihtiyacını ortadan kaldırmadı.

Bu nedenle KAAN'ın envantere gireceği döneme kadar, mevcut kapasitenin korunması için çoklu platform stratejisi benimsendi.

Çok Katmanlı Bir Geçiş Stratejisi

Ortaya çıkan tablo, Türkiye'nin tek bir uçağa veya kaynağa bağlı kalmak yerine, geçiş dönemini farklı platformlarla yönetmeyi tercih ettiğini gösterdi. F-16'lar mevcut omurgayı oluştururken, Eurofighter geçiş dönemi kabiliyetini güçlendirdi; KAAN ise uzun vadeli hedef olarak konumlandı.

Bu yaklaşım, hem siyasi riskleri dağıtmayı hem de değişen güvenlik ortamına karşı esnek bir hava gücü yapısı oluşturmayı amaçladı.”

TÜRKİYE–MACARİSTAN SAVUNMA SANAYİİ İŞ BİRLİĞİ MUTABAKAT MUHTIRASI İMZALANDI

Türkiye ile Macaristan arasındaki Yüksek Düzeyli Stratejik İş Birliği Konseyi (YDSK) 7. Toplantısı, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Macaristan Başbakanı Viktor Orbán'ın katılımlarıyla İstanbul'da gerçekleştirildi.

Toplantıda Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler, Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanı İbrahim Kalın ve Savunma Sanayi Başkanı Prof. Dr. Haluk Görgün, Macaristanlı mevkidaşları ile bir araya geldi. Toplantı kapsamında, Türkiye Cumhuriyeti Savunma Sanayii Başkanlığı (SSB) ile Macaristan Millî Ekonomi Bakanlığı arasında Savunma Sanayii İş Birliği Mutabakat Muhtırası imzalandı.

İmzalanan mutabakat muhtırasının; savunma sanayii alanında yapısal iş birliğinin kurumsallaşmasını, ortak projelerin hayata geçirilmesini ve uzun vadeli stratejik iş birliklerinin geliştirilmesini hedeflediği belirtildi.

Çok Katmanlı İş Birliği Modeli

Mutabakat çerçevesinde yürütülecek çalışmaların; savunma sanayii, teknoloji ve dijital dönüşüm, enerji ve altyapı, ticaret ve yatırım gibi kritik alanlarda sürdürülebilir ve çok katmanlı bir iş birliği modelinin somut bir yansıması olduğu vurgulandı.

Türkiye ve Macaristan'ın, köklü dostluk bağları, tamamlayıcı ekonomik yapıları ve ortak güvenlik anlayışıyla bölgesel barışa ve küresel istikrara katkı sunan iki stratejik ortak olduğu ifade edildi.

Türkiye ve Macaristan'ın Savunmadaki Bağları Güçlendi

Türkiye ile Macaristan arasında savunma sanayii alanındaki iş birliği, imzalanan yeni anlaşmalarla daha da derinleşti. İki ülke arasında savunma sanayiine yönelik kapsamlı çerçeve anlaşmaya paralel olarak, Macaristan merkezli 4iG Uzay ve Savunma Teknolojileri (4iG SDT) ile Türkiye'nin önde gelen savunma sanayii şirketleri ASELSAN ve NUROL MAKİNA arasında iki ayrı anlaşmaya imza atıldı.

Macaristan Başbakanı Viktor Orban'ın Türkiye ziyareti kapsamında imzalanan anlaşmalar, savunma sanayii alanında stratejik iş birliğinin kurumsal bir zemine oturtulmasını hedefliyor.

GİDRAN 4x4 İçin Münhasır Distribütörlük

İmzalanan anlaşmaya göre, 4iG SDT, 2030 yılına kadar Macaristan pazarında GİDRAN 4x4 zırhlı araçlarının satışı konusunda münhasır distribütörlük hakkını elde etti. GİDRAN 4x4, NUROL MAKİNA tarafından geliştirilen EJDER YALÇIN araç ailesinin Macaristan'a özel versiyonunu oluşturuyor.

Bu kapsamda 4iG SDT, söz konusu araçları Macaristan'daki tüm potansiyel kullanıcılara resmî olarak satma ve tedarik etme yetkisine sahip tek şirket olacak.

Macaristan'da Üretim Hazırlıkları

Anlaşma, GİDRAN araçlarının tedariki, geliştirilmesi ve üretimini kapsayan Macar-Türk savunma sanayii iş birliğinin temel unsurlarından biri olarak öne çıkıyor. Araçların montajı ve belirli alt sistemlerinin üretimi, Macar şirket RABA'nın da katılımıyla Győr kentinde gerçekleştirilecek.

Bugüne kadar Macaristan Ordusu ve Savunma Bakanlığına bağlı kuruluşların katılımıyla tasarımı özelleştirilen ve NUROL MAKİNA tarafından Türkiye’de üretilen 100’den fazla GİDRAN aracı kullanıma sunuldu. Yerel üretim hedefi doğrultusunda NUROL MAKİNA HUNGARY şirketi kuruldu ve RABA Otomotiv ile ortak girişim hayata geçirildi.

Gelecek yıl yerel üretim faaliyetlerine başlanması planlanırken, Macaristan’da 400’ün üzerinde GİDRAN 4x4 aracının üretilmesi hedefleniyor. Böylece ülkedeki GİDRAN araç sayısının beş kat artması öngörülüyor.

ASELSAN ile Yeni Teknoloji İş Birliği

Öte yandan 4iG SDT ile ASELSAN arasında da Macaristan’da gelecekte uzaktan kumandalı silah sistemleri, İHA karşıtı teknolojiler ve hava savunma çözümleri geliştirilip üretilmesine yönelik ortak girişim kurulmasına ilişkin hazırlık anlaşması imzalandı.

Bu anlaşmalarla birlikte, uzun vadeli Macar-Türk ekonomik ve savunma sanayii iş birliğinin güçlendirilmesi, Macaristan’da NATO uyumlu teknolojilerin geliştirilmesi ve üretilmesinin desteklenmesi amaçlanıyor.

YERLİ “NANO HELİKOPTER” İHRACATA UÇTU

Türk savunma sanayii firması Uludoğan Savunma Sanayi Teknoloji AŞ tarafından geliştirilen “nano” sınıf insansız helikopter NANOALP, keşif ve istihbarat görevlerinde sunduğu yüksek teknoloji, tam otonom kabiliyetleri ve muadillerine kıyasla sağladığı maliyet avantajıyla ihracat pazarına açıldı.

TEKNOPARK İstanbul çatısı altında, TÜBİTAK 1501 Sanayi AR-GE Projeleri Destekleme Programı desteğiyle geliştirilen NANOALP, güvenlik birimlerinin kapalı ve kısıtlı alanlardaki operasyonlarını kolaylaştırmayı hedefliyor.

Uludoğan Savunma Sanayi Teknoloji AŞ Yönetim Kurulu Başkanı Seyfeddin Cevdet Uludoğan, Teknopark İstanbul’un Yüksek Teknoloji Fonu’ndan da yatırım aldıklarını belirterek, bu katkının üretim ve ihracat süreçlerini önemli ölçüde hızlandırdığını söyledi.

Uludoğan, hâlihazırda yüzde 60 yerlilik oranıyla üretim yaptıklarını, bir yıl içinde bu oranı yüzde 96 seviyesine çıkarmayı hedeflediklerini ifade etti.

Türkiye’de İlk, Dünyada İkinci Ürün

NANOALP’in oldukça yüksek teknolojiye sahip bir sistem olduğunu vurgulayan Uludoğan, nano sınıf İHA’ların özelliklerine ilişkin şu bilgileri paylaştı:

“200 gramın altında ve 25 santimetreden daha küçük insansız hava araçları ‘nano’ sınıf olarak tanımlanıyor. Bu sınıfta helikopter mekanizmasıyla, dar alanlarda yüksek kaldırma kapasitesi, düşük devir ve düşük ses elde ediyorsunuz. Bu alanda Türkiye’de üretim yapan ilk, dünyada ise ikinci firmayız. Ürünümüz; tam otonom uçuş kabiliyeti, yüksek yerlilik oranı, çok sessiz çalışması, sensör füzyonu kullanması ve muadillerine kıyasla daha yüksek taşıma kapasitesiyle öne çıkıyor.”

Tam Otonom Görev İcrası

Yaklaşık 100 gram ağırlığındaki NANOALP’in 350 grama kadar yük taşıyabildiğini belirten Uludoğan, bu sayede bina içi operasyonlarda el bombası veya C4 gibi patlayıcıları taşıyabildiğini söyledi. Sistemin özellikle kara birlikleri için önemli bir kabiliyet sunduğunu aktaran Uludoğan, şöyle devam etti:

“Aynı platform üzerinden hem keşif ve istihbarat hem de kamikaze görev icra edilebiliyor. Yavaş dönen pervaneleri sayesinde son derece sessiz. Muadil ürünler 10–15 metreden fark edilirken, bizim ürünümüz 3 metreye kadar yaklaşıp dahi duyulmayabiliyor. Bina içi, mağara, orman gibi kapalı ve GPS’in çekmediği ya da karıştırmanın olduğu ortamlarda, üzerindeki kamera ve sensörlerle önceden tanımlı görevi tam otonom şekilde yerine getirebiliyor. Bu özellik, sistemi kendi sınıfında rakipsiz kılıyor.”

5 Ülkeyle İhracat Anlaşması

Nano sınıf helikopterlerin yabancı muadillerinin “arı dron” olarak bilindiğini ve yüksek maliyetli olduğunu belirten Uludoğan, bu ürünlerin zaman zaman ambargolara da takılabildiğini hatırlattı. NANOALP’in Türk Silahlı Kuvvetleri’nin ihtiyaçlarına cevap vermek ve kritik teknolojilerde dışa bağımlılığı azaltmak amacıyla geliştirildiğini vurgulayan Uludoğan, şu bilgileri paylaştı:

“İlk ihracatımızı Birleşik Arap Emirlikleri’ne gerçekleştirdik. Dört ülkeyle daha anlaşma imzaladık ve üretim sürecine başladık. Ayrıca Güney Kore, Malezya, Endonezya ve Orta Doğu ülkelerinden yoğun talep alıyoruz. AR-GE’den satış ve ticarileşmeye kadar tüm süreci yaklaşık iki yıl gibi kısa bir sürede tamamladık.”

Kilogram Başına 2 Milyon Dolarlık Teknoloji

Uludoğan, yabancı muadillerinin ihracat değerinin yaklaşık 200 bin dolar seviyesinde olduğunu belirterek, “Bu, kilogram başına yaklaşık 2 milyon dolarlık bir yüksek teknoloji değeri anlamına geliyor. NANOALP ise eşdeğer operasyonel kabiliyeti korurken maliyet açısından yüzde 50’ye varan avantaj sağlıyor.” dedi. Türkiye’nin askerî keşif, istihbarat ve arama-kurtarma görevlerinde nano sınıf insansız helikopter pazar büyüklüğünün yıllık 100–150 milyon dolar seviyesine ulaştığını belirten Uludoğan, sözlerini şöyle tamamladı:

“NANOALP ile bu alanda dışa bağımlılığı azaltan yerli ve millî bir çözüm sunuyoruz. Böylece hem yüksek katma değerli teknoloji üretiyor hem de milyonlarca dolarlık kaynağın yurt içinde kalmasına katkı sağlıyoruz. Hedefimiz; önce ülkemizin, ardından küresel pazarın ihtiyaçlarını karşılayan yüksek teknoloji ürünler geliştirmek.”

SARSILMAZ DRON KILLER İLE ANTİ-DRON ÇÖZÜMÜNDE YENİ DÖNEM

SARSILMAZ Silah Sanayii, insansız hava aracı (İHA) tehditlerine karşı geliştirdiği Dron Killer sistemiyle anti-Dron çözümlerinde yeni bir döneme girildiğini duyurdu. BPS Mühimmat ile iş birliği içinde geliştirilen sistemin, operasyonel sahada yüksek performans ve güvenilirlik sunduğu belirtildi.

Şirketten yapılan açıklamada, modern harp sahasının ve iç güvenlik ortamlarının en önemli tehditlerinden biri hâline gelen İHA'lara karşı Dron Killer'in etkin bir savunma çözümü olarak öne çıktığı vurgulandı. Sistemin, güvenlik birimlerinin operasyonel ihtiyaçlarına güçlü ve sürdürülebilir bir yanıt verdiği ifade edildi.

Sahadan Gelen İhtiyaçlara Göre Geliştirildi

Dron Killer sisteminin; kolluk kuvvetleri, sınır güvenliği unsurları ve kritik tesis koruma ekiplerinden gelen saha geri bildirimleri doğrultusunda geliştirildiği bildirildi. Bu yaklaşım sayesinde sistemin, modern görev ortamlarının gerçek ihtiyaçlarına birebir uyum sağladığı kaydedildi.

Kompakt ve ergonomik tasarımıyla dikkat çeken Dron Killer, kullanıcıya yüksek hareket kabiliyeti ve operasyonel esneklik sunuyor. Sistem, özellikle hızlı konuşlanma gerektiren görevlerde avantaj sağlıyor.

Modüler Yapı ve Geniş Mühimmat Uyumu

Dron Killer, modüler yapısı sayesinde farklı görev senaryolarına kolaylıkla adapte edilebiliyor. Çoklu aksesuar entegrasyon kabiliyeti bulunan sistem, geniş mühimmat uyumu ile farklı İHA tehdit tiplerine karşı çeşitli çözüm seçenekleri sunuyor.

SARSILMAZ, sistemin geliştirilme sürecinde sahip olduğu mühendislik birikimi ile BPS Mühimmat ile yürütülen kapsamlı uyumluluk çalışmalarının kritik rol oynadığını vurguladı. Bu iş birliği sayesinde Dron Killer'in sahaya maksimum performansla aktarıldığı ve kurumsal, güvenilir bir savunma çözümü olarak konumlandığı belirtildi.

SARSILMAZ'ın hava savunma çözümleri arasında önemli bir yer edinen Dron Killer, artan İHA tehditlerine karşı etkin, sürdürülebilir ve sahaya hazır bir anti-Dron sistemi olarak güvenlik güçlerinin kullanımına sunuluyor.

BAYKAR 8 BİN KİŞİLİK BİR SAVUNMA DEVİNE DÖNÜŞTÜ

BAYKAR Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Bayraktar, BAYKAR ailesinin 8 bin kişiye ulaştığını belirterek, şirketin hava araçlarının 37 farklı ülkede aktif olarak görev yaptığını açıkladı.

Girişimcilik zirvesi Take Off İstanbul 2025'in kapanış programında konuşan Selçuk Bayraktar, BAYKAR'ın küresel ölçekte ulaştığı noktaya ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Gelirlerinin yaklaşık yüzde 90'ını ihracattan elde ettiklerini vurgulayan Bayraktar, dünya ihracat pazarının yaklaşık yüzde 60'ının BAYKAR'a ait olduğunu ifade etti.

Bayraktar, "Yüksek teknoloji, yüksek katma değerli ürünler geliştiren ve üreten 8 bin kişilik büyük bir aileyiz. Bugün BAYKAR hava araçları 37 farklı ülkede görev yapıyor." dedi.

"Havacılık Muharebesinde Devrim Gerçekleştirdik"

Konuşmasında Bayraktar KIZILELMA İnsansız Savaş Uçağı'na da değinen Bayraktar, dünya havacılık tarihinde bir ilke imza atıldığını belirtti.

Bayraktar, şu ifadeleri kullandı:

"Dünya havacılık tarihinde ilk defa bir insansız savaş uçağı, görüş ötesi bir hedefi kendi radarıyla kilitleyerek havada vurdu. Bunu kendi uçağımızla, kendi radarımızla ve kendi füzemizle gerçekleştirdik. Bir anlamda yeni havacılık tarihinin kapılarını açtık ve dünya havacılık muharebesinin devrimini yaptık."

Uzayda Yeni Hedef: Uluğ Bey

BAYKAR'ın uzay alanındaki girişimi FERGANİ hakkında da bilgi veren Bayraktar, yaklaşık 130 kişilik bir mühendislik ekibinin uzay teknolojileri üzerinde çalıştığını aktardı. Küresel konumlama sistemlerinin stratejik önemine dikkat çeken Bayraktar, bu alandaki bağımsızlığın savunma sanayisi açısından kritik olduğunu altını çizdi.

Bayraktar, "Kendi kaynaklarımızla ve yüksek teknoloji ihracatından elde ettiğimiz imkânlarla FERGANİ girişimini kurduk. Küresel konumlama sistemimizi inşa ediyoruz. Bu sistemin adı Uluğ Bey olacak." diye konuştu.

Alçak yörünge uydularının ve yakın yörünge internet projelerinin geleceğe yön vereceğini belirten Bayraktar, bu alanda dünyada yoğun bir rekabet yaşandığını ifade etti.

Somali'de Uzay Limanı Vurgusu

Türkiye'nin uzaya erişim kabiliyetlerine de değinen Bayraktar, Somali'de bir uzay fırlatma merkezi kurulacağını açıkladı. Türkiye'nin Somali'de okyanus kıyısında 30 kilometreye 30 kilometrelik bir alana sahip olduğunu belirten Bayraktar, burada kurulacak uzay limanının fırlatma faaliyetleri açısından büyük önem taşıdığını söyledi.

Bayraktar, "Dünyada bu nitelikte yalnızca 12 bölge bulunuyor. Somali'deki uzay istasyonunun inşasına devlet tarafından başlandı. ROKETSAN da bu altyapıyı kullanacak. İnşallah biz de fırlatma araçlarımızı burada kullanma imkânı bulacağız." ifadelerini kullandı.

KAMU, SİVİL TOPLUM VE TEKNOLOJİ ŞİRKETLERİ ANKARA'DA AYNI MASADA BULUŞTU

Ankara'da düzenlenen "Teknoloji Ekosistemi Stratejik Diyalog Toplantısı", kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve teknoloji şirketlerini bir araya getirdi. Toplantıda, Türkiye'de teknoloji ve inovasyon altyapısının güçlendirilmesi ile katma değeri yüksek teknolojilere yönelik yatırım ortamının geliştirilmesine ilişkin beklentiler ele alındı.

Dışişleri Bakanlığı Bilim ve Teknoloji Politikaları Genel Müdürlüğü ile Yapay Zekâ Politikaları Derneği (AIPA) iş birliğinde gerçekleştirilen toplantıya, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Millî Teknoloji Genel Müdürlüğü de katılım sağladı. Etkinlikte, Türkiye'de yatırımı bulunan küresel teknoloji şirketlerinin temsilcileri görüş ve değerlendirmelerini paylaştı.

Toplantı kapsamında, teknolojik dönüşümün sadece ekonomik değil, aynı zamanda uluslararası ilişkiler ve diplomasi alanında da etkiler sağladığına dikkat çekildi. Teknoloji politikalarının, ülkelerin dış politika araçları arasında giderek daha belirleyici hale geldiği vurgulandı.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı yetkilileri tarafından yapılan değerlendirmelerde, Türkiye'nin Ar-Ge ve yenilikçilik kapasitesini artırmaya yönelik olarak küresel teknoloji şirketleriyle iş birliğine açık bir yaklaşım benimsendiği ifade edildi.

Türkiye'de araştırma-geliştirme faaliyetleri yürütmek ve küresel pazarlara buradan hizmet sunmak isteyen firmalara destek sağlandığı belirtildi. Sivil toplum tarafı ise kamu ve özel sektör arasındaki etkileşimin güçlendirilmesinde sivil inisiyatiflerin oynadığı role dikkat çekti. Türkiye'nin teknoloji alanındaki potansiyelinin uluslararası düzeyde daha görünür hale gelmesinde, çok paydaşlı iş birliklerinin önemine vurgu yapıldı.

Toplantının sonunda, Teknoloji Ekosistemi Stratejik Diyalog Toplantısı'nın düzenli aralıklarla sürdürülmesinin, kamu ile özel sektör arasındaki iletişimi güçlendireceği ve ortak politika geliştirme süreçlerine katkı sunacağı konusunda görüş birliği sağlandı.

HAVELSAN, BOEING İŞ BİRLİĞİNİ PEKİŞTİRMeye DEVAM EDİYOR

Türkiye'nin savunma ve havacılık teknolojilerindeki öncü kuruluşlarından HAVELSAN, küresel havacılık devi Boeing ile imzaladığı yeni anlaşma kapsamında üretim hattına bir adet daha B737 MAX-8 Tam Uçuş Simülatörü (Full Flight Simulator – FFS) ekliyor. Söz konusu anlaşma, HAVELSAN'ın sivil havacılık simülatörleri alanındaki yetkinliğini bir üst seviyeye taşıyan kritik bir dönüm noktası olarak değerlendiriliyor.

Simülatör Geliştirmede Yeni Dönem

Bu anlaşma ile HAVELSAN, bugüne kadar müşteriler tarafından sağlanan veri paketleriyle yürüttüğü B737 Max simülatör geliştirme sürecinde önemli bir ilke imza atıyor. Yeni projede, geliştirilecek simülatörün veri paketi doğrudan Boeing'den temin edilecek ve tüm geliştirme süreci HAVELSAN tarafından yürütülecek.

HAVELSAN, bu anlaşma sayesinde 737 Max-8 Tam Uçuş Simülatörü üretimi için Boeing Simülatör Paketi (BSP) satın alma hakkını elde eden dünyadaki ilk simülatör üreticisi oldu. Boeing tarafından yapılan açıklamada iş birliğinin önemi şu sözlerle vurgulandı:

“Boeing olarak ilk kez bir üretici ile 737 Max-8 Tam Uçuş Simülatörü için Boeing Simülatör Paketi (BSP) satın alınmasına yönelik anlaşmayı HAVELSAN ile imzaladık. BSP'ler, uçak performansı ve işlevselliğinin eğitim sistemlerinde yüksek doğrulukla modellenmesini sağlayan kritik donanım ve veri paketlerini içermektedir.”

Askerî Tecrübe Sivil Havacılığa Taşındı

Uzun yıllara dayanan askerî simülatör tecrübesini 2010 yılında sivil havacılık alanına taşıyan HAVELSAN, bu alandaki büyümesini istikrarlı biçimde sürdürüyor. Şirket, sivil havacılıktaki ilk simülatörünü TÜRK HAVA YOLLARI (THY) için Boeing 737NG platformunda geliştirdi ve THY ile olan stratejik iş ortaklığını bugüne kadar başarıyla devam ettirdi.

2018 yılında imzalanan kapsamlı anlaşma kapsamında THY, HAVELSAN'dan toplam 11 adet eğitim cihazı siparişi verdi. Bu paket içerisinde:

- 5 adet Tam Uçuş Simülatörü (FFS) (3 A320, 2 B737 MAX),
- 6 adet Uçuş Eğitim Cihazı (FTD) yer aldı. Bugüne kadar;
- 1 adet B737 NG,
- 2 adet B737 MAX,
- 2 adet A320 simülatörü başarıyla teslim edildi. Hâlihazırda bir adet A320 simülatörünün teslimat süreci devam ederken, bir adet B737 MAX simülatörünün de yakın zamanda tamamlanması planlanıyor. HAVELSAN ayrıca, THY'nin uzun menzilli filosunda yer alan AIRBUS A350 uçağına yönelik simülatör geliştirme çalışmalarını da sürdürüyor.

İhracat ve Üretim Kapasitesi Artıyor

HAVELSAN'ın sivil havacılık simülatörleri yalnızca iç pazarda değil, uluslararası alanda da ilgi görüyor. GÖZEN HOLDİNG için üretilen AIRBUS A320 CEO/NEO simülatörü teslim edilerek Antalya'da pilot eğitimlerinde kullanılmaya başlandı. Şirketin ilk simülatör ihracatı ise Hindistan merkezli Fransız firma SIMAERO'ya gerçekleştirildi.

Yıllık 8 adede kadar simülatör üretim kapasitesine sahip olan HAVELSAN, ayrıca “white tail” (stokta hazır) BOEING ve AIRBUS simülatörleri üreterek hızlı teslimat kabiliyeti kazanmış durumda. Bu stratejik yaklaşım, hem dışa bağımlılığın azaltılmasına hem de başta Asya pazarı olmak üzere küresel ölçekte rekabet gücünün artırılmasına katkı sağlamayı hedefliyor.

ASELSAN'DAN EMNİYETE GÜVENLİ TELSİZ AĞI: KETUM SAHADA

ASELSAN tarafından geliştirilen Kriptolu Emniyet Telsiz ve Muhabere Sistemi (KETUM), emniyet birimlerine süratli, güvenli ve kesintisiz haberleşme imkânı sunuyor. Sistem kapsamında devreye alınan Mobil Muhabere Aracı sayesinde afet ve acil durumlarda dahi iletişimin devam etmesi hedefleniyor.

Emniyet teşkilatının görev ve faaliyetlerinde telsiz muhaberesi hayati bir rol üstleniyor. Türkiye'nin lider savunma sanayii ve teknoloji şirketlerinden ASELSAN, uzun yıllara dayanan tecrübesiyle Emniyet Genel Müdürlüğü başta olmak üzere emniyet teşkilatına yönelik kritik görev haberleşmesi ve güvenli iletişim çözümleri sağlıyor.

Yeni nesil telsizler ve ileri seviye güvenli haberleşme teknolojilerinin kullanıldığı KETUM'a, emniyet teşkilatının mevcut analog telsiz sistemleri de entegre ediliyor. Böylece mevcut altyapı korunurken, daha güçlü ve etkin bir haberleşme ağı oluşturuluyor.

Afet Anlarında Kesintisiz İletişim

Sistem bünyesinde yer alan Mobil Muhabere Aracı, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün afet ve acil durumlarda da kesintisiz telsiz haberleşmesini sürdürebilmesine imkân tanıyor.

Yüksek yerlilik oranıyla üretilen araç, uydu üzerinden PolNet altyapısına ve illerdeki Kriptolu Millî DMR Sayısal Telsiz Sistemleri'ne entegre olarak telsiz görüşmesi ve veri iletimi sağlayabiliyor. Bu sayede, örneğin İstanbul'dan Ankara'daki sistemlere entegre olunarak başkentteki haberleşme ağına dâhil olunabiliyor. Araç üzerinde bulunan analog ve kriptolu sayısal telsiz tekrarlayıcıları sayesinde, çevresinde yaklaşık 15–30 kilometre çapında bir alanda telsiz haberleşmesi sağlanabiliyor. Mobil Muhabere Aracı, uydu üzerinden Emniyet Genel Müdürlüğü merkez santral sistemlerine entegre edilerek her yöne telefon haberleşmesi imkânı da sunuyor. Ayrıca GSM hatları üzerinden PolNet entegrasyonu yapılarak veri iletişimi gerçekleştirilebiliyor.

24 Saat Kesintisiz Görev Kabiliyeti

Araç içerisinde yer alan sistemler sayesinde uydu telefonu haberleşmesi yapılabiliyor, kapsama alanı içindeki telsiz cihazları yönetilebiliyor ve Coğrafi Analiz Sistemi üzerinden telsizlerin konumları anlık olarak izlenebiliyor.

Mobil Muhabere Aracı'nda bulunan 11 metre yükseltilebilir elektrikli kumanda mekanizmasına sahip iki adet açılabilir anten kulesi, kapsama alanının artırılmasına olanak tanıyor. Ayrıca araç, üzerinde bulunan jeneratör sayesinde dışarıdan enerji almaksızın 24 saat boyunca görev yapıyor.

Olası bir deprem senaryosunda Mobil Muhabere Aracı; herhangi bir haberleşme sisteminin devre dışı kalması hâlinde, söz konusu sistemin yerini alarak ya da mevcut sistemlere entegre şekilde çalışarak haberleşmenin devamlılığını sağlayabilecek şekilde tasarlandı.

YAPAY ZEKÂ, “DİJİTAL TÜRKİYE” HEDEFİNDE KİLİT ROL OYNUYOR

TBMM Yapay Zekâ Araştırma Komisyonu Başkanı Fatih Dönmez, yapay zekânın Türkiye’nin dijital dönüşüm sürecinde belirleyici bir unsur haline geldiğini belirtti. Dönmez, bu alandaki gelişmelerin hızlanması için özel sektörün teşvik mekanizmalarıyla desteklenmesinin önemine dikkat çekti.

Türkiye’nin Ulusal Yapay Zekâ Stratejisi kapsamında yürütülen çalışmalara değinen Dönmez, strateji belgesinin yıl sonu itibarıyla güncellenmesinin planlandığını ifade etti. İlk strateji belgesinde yapay zekâ alanındaki fırsatların ve olası risklerin ele alındığını, ayrıca bu alanda 50 bin nitelikli insan kaynağı ihtiyacının öngörüldüğünü aktardı.

Bu çerçevede, Yükseköğretim Kurulu tarafından yapay zekâ odaklı yeni akademik programların açıldığı ve söz konusu programlara yoğun ilgi gösterildiği belirtildi.

Öncelikli Alanlar Belirlendi

Strateji belgesinde eğitim, sağlık, dijital finansal teknolojiler, sürdürülebilirlik ve enerji ile tarım ve gıda gibi alanların öncelikli başlıklar arasında yer aldığı ifade edildi. Bu alanların, Türkiye’nin veri güvenliği ve veri kalitesi açısından avantajlı olduğu sektörler olduğu vurgulandı.

Yapay zekâ çalışmalarının bu sektörlerde yeni fırsat alanları oluşturduğu, özel sektörün de bu başlıklarda faaliyetlerini artırdığı kaydedildi. Güncellenecek strateji belgesine ilave sektörlerin de dâhil edilebileceği değerlendirildi.

Düzenleme Modelleri Tartışıldı

Dönmez, yapay zekâ alanındaki düzenleyici yaklaşımların ülkeden ülkeye farklılık gösterdiğine işaret etti. ABD’de serbest piyasa odaklı bir model izlendiğini, Avrupa Birliği’nde daha kurallı ve regülasyon ağırlıklı bir yaklaşım benimsendiğini, Çin’de ise devlet kontrolünün ön planda olduğu bir yapı bulunduğunu aktardı.

Türkiye için bu modellerin güçlü yönlerini bir araya getiren özgün bir yaklaşımın geliştirilebileceği değerlendirilirken, etik kurallar ve temel standartların yasa seviyesinde belirlenmesinin, teknik düzenlemelerin ise ikincil mevzuatla esnek biçimde yürütülmesinin daha uygun olacağı görüşü dile getirildi.

Sanayi ve Yazılım Vurgusu

Türkiye'nin yazılım alanında belirli bir olgunluk seviyesine ulaştığına dikkat çekilirken, özellikle oyun sektörü başta olmak üzere bazı yazılım ürünlerinin yurt dışına ihraç edildiği belirtildi. Bu durumun, ülkede güçlü bir yazılım altyapısı ve insan kaynağı bulunduğunu gösterdiği ifade edildi.

Yapay zekâ destekli otomasyon sistemlerinin sanayi üretiminde kaliteyi artırdığı, süreçleri hızlandığı ve insan hatasından kaynaklanan riskleri azalttığı kaydedildi. Yapay zekâ tabanlı karar destek sistemlerinin, sanayicilerin geleceğe yönelik planlama ve tahminlerini daha sağlıklı şekilde yapmalarına imkân sağladığı değerlendirildi.

HAVACILIK VE SAVUNMA SANAYİİNDE YAPAY ZEKÂ PANELİ DÜZENLENDİ

Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ (TUSAŞ) bünyesinde faaliyet gösteren TUSAŞ Yazılım Topluluğu tarafından, “Havacılık ve Savunma Sanayiinde Yapay Zekâ” başlıklı panel etkinliği gerçekleştirildi. Etkinlikte, yapay zekâ teknolojilerinin savunma ve havacılık sektörlerindeki mevcut uygulamaları ile gelecekteki etkileri ele alındı.

Panele, TUSAŞ Yapay Zekâ ve Büyük Veri Direktörü Mustafa Ayazoğlu ile Ankara Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. A. Egemen Yılmaz konuşmacı olarak katıldı. Katılımcılar, yapay zekânın hızla değişen tehdit ortamı ve küresel rekabet koşulları çerçevesinde savunma sanayiine sunduğu stratejik katkıları değerlendirdi.

Panelde Öne Çıkan Başlıklar

Etkinlik kapsamında aşağıdaki konular detaylı şekilde ele alındı:

- Savunma teknolojilerinde yapay zekânın güncel uygulamaları
- Yapay zekânın gelecekte sektörde oluşturacağı dönüşüm
- İnsan-makine iş birliğinin öne çıkaracağı yeni yetkinlik alanları

Konuşmacılar, yapay zekânın; karar destek sistemlerinden otonom platformlara, veri analitiğinden görev planlamaya kadar geniş bir yelpazede sektöre yön verdiğini vurguladı. Yapay zekâ destekli çözümlerin, operasyonel etkinliği artıran, daha hızlı ve doğru karar alma süreçlerini mümkün kılan temel unsurlar arasında yer aldığı ifade edildi.

SAVUNMA SANAYİİ'NDE GRAND STRATEJİ SEMİNERLERİ DÜZENLENDİ

Savunma Sanayii Akademisi, Grand Strateji Seminerlerini bu kez Teknopark İstanbul iş birliğiyle gerçekleştirdi. İki gün süren seminer programında, savunma sanayii ve güvenlik alanındaki güncel küresel politik gelişmeler ile ekonomi politikalarının sektöre etkileri kapsamlı biçimde ele alındı.

Seminerin ilk gününde, Savunma Sanayii Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Hakan Karataş, katılımcılarla bir araya gelerek küresel güvenlik mimarisi, savunma sanayiinde stratejik yönelimler ve değişen tehdit ortamına ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Program süresince;

- Küresel güç dengelerindeki dönüşüm,
- Savunma sanayii ekosistemine etki eden ekonomi politikaları,
- Güvenlik ve teknoloji ekseninde şekillenen yeni stratejik yaklaşımlar başlıkları, çok boyutlu bir bakış açısıyla incelendi.

İTÜ Savunma MBA Programı katılımcılarının da yer aldığı seminer, yoğun ilgi ve yüksek etkileşimle tamamlandı.

Akademi, kamu ve özel sektör temsilcilerini bir araya getiren etkinlik, stratejik düşünme kapasitesinin geliştirilmesine katkı sağlayan önemli bir platform olarak öne çıktı.

ROKETSAN'DAN YÖNETİCİ YETİŞTİRME PROGRAMI

ROKETSAN, liderlik kültürünü güçlendirmek ve ilk kademe yöneticilerinin yetkinliklerini stratejik hedefler doğrultusunda geliştirmek amacıyla tasarlanan 16. Dönem More Than Rocket Science (mtRS) Yönetici Yetiştirme Programını başlattı.

Programın lansman toplantısı, ROKETSAN Genel Müdürü Murat İkinci ile Bilkent Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Kürşat Aydoğan'ın katılımıyla gerçekleştirildi.

Bu yıl ilk kez Bilkent Üniversitesi iş birliğiyle hayata geçirilen program, ROKETSAN'ın liderlik altyapısını güçlendirme ve geleceğin yöneticilerini yetiştirme vizyonunun önemli bir parçası olarak öne çıkıyor. Program kapsamında katılımcıların; stratejik düşünme, karar alma ve yönetim becerilerinin geliştirilmesi hedeflenirken, edinilen yetkinliklerin ROKETSAN'ın kurumsal hedeflerine ve sürdürülebilir büyüme vizyonuna katkı sağlaması amaçlanıyor.

SASAD İHRACATI GELİŞTİRME VE STRATEJİ KOMİTELERİ ORTAK TOPLANTISI 9 ARALIK'TA YAPILDI

Savunma ve Havacılık Sanayii İmalatçıları Derneği (SASAD) İhracatı Geliştirme ve Strateji Komiteleri Ortak Komite Toplantısı, 9 Aralık 2025 tarihinde Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri (OAİB) ev sahipliğinde gerçekleştirildi.

Toplantıda, savunma ve havacılık sanayiinin ihracat performansı, stratejik hedefler ve uluslararası pazarlara yönelik yol haritaları ele alındı. Komite üyeleri ve davetli konuşmacılar, sektörün mevcut durumu ve gelecek dönem beklentileri üzerine değerlendirmelerde bulundu.

Toplantıya, İhracatı Geliştirme Komitesi Başkanı Engin Yalçın ile Strateji Komitesi Başkanı Mustafa Ertürk başkanlık etti.

SASAD TEKNOLOJİ VE İNOVASYON KOMİTESİ TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Savunma ve Havacılık Sanayii İmalatçıları Derneği (SASAD) Teknoloji ve İnovasyon Komitesi'nin 2025 yılı son toplantısı, 12 Aralık 2025 tarihinde FNSS Savunma Sistemleri A.Ş. tesislerinde yapıldı.

Toplantıda, savunma sanayisinde teknoloji geliştirme, inovasyon faaliyetleri ve sektörel öncelikler ele alındı. Komite üyeleri ile davetli konuşmacılar, güncel çalışmalar ve gelecek dönem planları hakkında görüş alışverişinde bulundu.

Toplantıya SASAD Teknoloji ve İnovasyon Komitesi Başkanı Yalçın Yılmazkaya başkanlık etti. FNSS Savunma Sistemleri A.Ş., toplantıya ev sahipliği yaptı.

SAVUNMA SANAYİİ YETENEK YÖNETİMİ ZİRVESİ II, 2026'DA KAPILARINI AÇIYOR

Savunma Sanayii Başkanlığı (SSB) çatısı altında faaliyet gösteren Savunma Sanayii Akademisi, Savunma Sanayii Yetenek Yönetimi Zirvesi II'nin 14-15 Ocak 2026 tarihlerinde Ankara Sheraton Otel'de düzenleneceğini duyurdu.

Zirve, "Yeteneğin Lideri, Liderin Yeteneği" ana temasıyla gerçekleştirilecek. Etkinlikte, bilginin stratejik güce; yeteneğin ise sürdürülebilir liderliğe dönüşüm süreci ele alınacak. #MilliYetkinlikHamlesi kapsamında düzenlenen zirve, savunma sanayii ekosisteminde görev yapan teknik liderleri, insan kaynakları yöneticilerini ve karar vericileri bir araya getirmeyi hedefliyor. Zirvede;

- Savunma sanayiinde yetenek yönetimi stratejileri,
- Teknik liderlik ve insan kaynağı dönüşümü,
- Kurumsal yetkinliklerin geliştirilmesi,
- Türkiye'nin savunma sanayiinde küresel rekabet gücünü artıracak insan sermayesi politikaları gibi başlıkların kapsamlı biçimde ele alınması planlanıyor.

Savunma Sanayii Yetenek Yönetimi Zirvesi II'ne ilişkin detaylı program, başvuru ve katılım koşullarına yetenekzirvesi.ssa.gov.tr adresi üzerinden ulaşılabilecek.

BOEING, TÜRKİYE İLE 80 YILLIK İŞ BİRLİĞİNİ KUTLADI

Dünyanın önde gelen havacılık şirketlerinden Boeing, Türkiye'deki 80'inci yılını İstanbul'da düzenlenen gala resepsiyonuyla kutladı. Etkinliğe havacılık ve savunma sanayii temsilcilerinin yanı sıra üst düzey yöneticiler ve kamu yetkilileri katıldı.

8 Aralık'ta gerçekleştirilen organizasyonda, Boeing'in Türkiye ile yürüttüğü faaliyetler ve uzun yıllara dayanan iş birliği süreci kapsamlı bir sunumla aktarıldı. Programda, ticari havacılık ve savunma alanındaki ortak projeler, üniversitelerle yürütülen çalışmalar, sürdürülebilirlik girişimleri ile eğitim ve insan kaynağına yönelik faaliyetler öne çıktı.

Gala resepsiyonuna Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Zekariya Çoştı, Boeing Global Başkanı Dr. Brendan Nelson, Boeing Türkiye ve Orta Asya Genel Müdürü Ayşem Sargın ile Pegasus Airlines CEO'su Güliz Öztürk katıldı.

Etkinlik kapsamında, Boeing'in Türkiye'deki uzun vadeli varlığını güçlendirmeye yönelik yaklaşımı vurgulandı. Türkiye'nin, şirketin küresel tedarik zinciri ve mühendislik faaliyetleri açısından önemli bir konumda bulunduğu dikkat çekildi. Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Zekariya Çoştı, Boeing'in Türkiye'deki 80'inci yılı dolayısıyla Boeing Global Başkanı Dr. Brendan Nelson'a bir plaket takdim etti. Törende, iki taraf arasındaki iş birliğinin havacılık sektörüne sağladığı katkılar ön plana çıkarıldı.

Boeing'in Türkiye'de yürüttüğü faaliyetler arasında; üniversiteler ve araştırma kurumlarıyla geliştirilen projeler, eğitim ve STEM odaklı programlar ile sürdürülebilir havacılığa yönelik girişimler yer aldı. Boeing-Türkiye Millî Havacılık Planı (NAI) bu çalışmaların temel çerçevesini oluştururken, Türk Hava Yolları ve İstanbul Teknik Üniversitesi ile geliştirilen Türkiye Sürdürülebilir Havacılık Platformu çevresel hedeflere katkı sağlamayı amaçladı.

Ankara ve İstanbul'daki ofisleri ile Mühendislik ve Teknoloji Merkezi üzerinden faaliyetlerini sürdüren Boeing, Türkiye'nin havacılık tedarik zincirinde önemli bir rol üstlendi. Şirketin ülkedeki yatırımları, ihracat, istihdam ve yerel üretim kapasitesinin gelişimine katkı sağladı.

Türkiye'de faaliyet gösteren havayolu şirketlerinin filolarında 350'den fazla Boeing uçağı görev yaptı. 737, 777 ve 787 modelleri; Türk Hava Yolları, Pegasus, Corendon Airlines ve Southwind Airlines filolarında aktif olarak kullanıldı.

Boeing'in Türkiye ile iş birliği yalnızca ticari havacılıkla sınırlı kalmadı. Türk Silahlı Kuvvetleri envanterinde yer alan E-7T Barış Kartalı Hava İhbar ve Kontrol Uçakları ile CH-47F Chinook helikopterleri, savunma alanındaki ortaklığın somut örnekleri arasında yer aldı.

SİSİ'DEN EDEX 2025'TE TÜRK SAVUNMA SANAYİSİ STANDLARINA ÖZEL İLGİ

Mısır'ın başkenti Kahire'de düzenlenen EDEX 2025 Savunma Fuarı'nda Türk savunma sanayisi firmaları geniş bir katılımı ile yer aldı. Fuara yaklaşık 80 Türk şirketi katılırken, zırhlı araçlar, insansız sistemler ve savunma teknolojileri sergilendi.

Türk firmalarının standlarında kara ve hava platformları, sensör sistemleri ile çeşitli savunma çözümleri ziyaretçilere sunuldu. HAVELSAN'ın Mısır'da ortak üretim kapsamında geliştirdiği insansız hava ve kara araçları fuarda öne çıkan ürünler arasında yer aldı. Ayrıca AKREP insansız kara aracı ile HAMZA 1 insansız hava aracı da ilk kez fuar kapsamında sergilendi. Fuarda dikkat çeken gelişmelerden biri, Mısır Cumhurbaşkanı Abdulfettah es-Sisi'nin Türk savunma sanayisi firmalarının standlarını ziyaret etmesi oldu. Sisi, standları gezerek sergilenen askerî araç ve sistemler hakkında yetkililerden bilgi aldı.

Türk savunma sanayisi şirketlerinin EDEX 2025'teki varlığı, Türkiye ile Mısır arasında savunma sanayisi alanındaki temasların ve olası iş birliği fırsatlarının sürdüğüne işaret eden gelişmeler arasında değerlendiriliyor.

ÜRDÜN'DE SAVUNMA DİPLOMASİSİ

Ürdün Genelkurmay Başkanı Tümgeneral Yusuf Huneiti, Pazar günü Türkiye'nin Amman Büyükelçisi Yakup Çaymazoğlu'nu kabul etti.

Ürdün Silahlı Kuvvetleri'nde (JAF) gerçekleşen görüşmede, Huneiti ikili ilişkileri güçlendirme ve savunma alanındaki iş birliğini artırma yollarını ele aldı; ayrıca son bölgesel ve uluslararası gelişmeleri değerlendirdi. Türk Büyükelçi Çaymazoğlu ise, Kral II. Abdullah liderliğinde Ürdün Krallığı'nın bölgenin güvenliği ve istikrarının sağlanmasındaki önemli rolüne duyduğu takdiri dile getirdi. Büyükelçi, iki ülkenin silahlı kuvvetlerinin çıkarlarına hizmet edecek ortak iş birliğinin sürdürülmesinin önemine vurgu yaptı.

Görüşmeye Amman'daki Türk Askerî Ataşe ile üst düzey JAF subayları da katıldı.

ASELSANNET 21 YAŞINDA

ASELSAN'ın iştiraki olan ASELSANNET, stratejik iletişim ve güvenlik teknolojileri alanındaki faaliyetlerinde 21'inci yılını geride bıraktı.

Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı bünyesinde faaliyet gösteren şirket, geçen 21 yıl boyunca Türkiye'nin savunma ve güvenlik altyapısına yönelik haberleşme ve bilgi teknolojileri çözümleri geliştirdi.

ASELSANNET, mühendislik kabiliyeti ve saha deneyimiyle, millî teknoloji vizyonu doğrultusunda kritik projelerde görev aldı.

Genişleyen organizasyon yapısı ve teknik altyapısıyla dikkat çeken şirket, savunma ve güvenlik başta olmak üzere kamu ve kritik altyapılara yönelik güvenli iletişim çözümleri sunmayı sürdürüyor.

Yetkililer, değişen tehdit ortamı ve artan teknolojik ihtiyaçlar doğrultusunda gelecek dönemde de Ar-Ge ve insan kaynağı yatırımlarının devam edeceğini belirtiyor.

TÜRKİYE'DEN KISA KISA

Savunma Sanayii Başkanı Prof. Dr. Haluk Görgün, Macaristan'ın Uluslararası İş İlişkilerinden Sorumlu Olağanüstü ve Tam Yetkili Büyükelçisi Gellért Jászai ile İstanbul'da bir araya geldi. Görüşmede, Türkiye ile Macaristan arasında savunma sanayii, dijital dönüşüm, siber güvenlik ve yüksek teknoloji alanlarında geliştirilebilecek iş birliği imkânları ele alındı.

ASELSAN, HAVELSAN, TUSAŞ, ROKETSAN, STM ve TEI'nin stratejik değerlendirme toplantıları SSB Başkanı Prof. Dr. Haluk Görgün başkanlığında gerçekleştirildi. Savunma Sanayii Başkanı Prof. Dr. Haluk Görgün, Ankara'da düzenlenen Katar Devleti Millî Günü Resepsiyonu'na da katıldı.

ASELSAN, Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uyum derecelendirme notunu artırdı. Şirketin derecelendirme notu, 10 üzerinden 9,50'ye yükseltildi. Bu not artışıyla ASELSAN, kurumsal yönetim ilkelerine uyum konusunda Türkiye'nin lider şirketleri arasındaki konumunu sürdürdüğünü teyit etti.

Türkiye'nin ve dünyanın en büyük havacılık, uzay ve teknoloji festivali olan TEKNOFEST'in 2026 yılında Şanlıurfa'da düzenleneceği resmen açıklandı. Festival, 30 Eylül-4 Ekim 2026 tarihleri arasında gerçekleştirilecek.

TEI, YAKUT Projesi kapsamında, nikel süper alaşımların eklemeli imalat teknolojisiyle motor parçası üretimine yönelik kritik yetenekleri millileştirdi.

ASELSAN tarafından üretilen, ani kalp durmalarında veya kalp krizi vakalarında ilk yardım müdahalesinde kullanılacak HEARTLINE Otomatik Eksternal Defibrilatör (OED) cihazı, Hacettepe Üniversitesinde kullanıma sunuldu. ASELSAN'ın sosyal medya hesaplarından yapılan paylaşıma göre, 1 Ocak 2026'da yürürlüğe girecek, havalimanları, kampüsler ve AVM'ler gibi insan yoğunluğunun yüksek olduğu alanlarda OED kullanımına yönelik yayınlanan yönetmelik doğrultusunda, kullanıcı dostu arayüzü ve akıllı teknolojisiyle HEARTLINE OED cihazı, Güvenli Kampüs Projesi kapsamında Hacettepe Üniversitesi kampüslerinde yerini aldı.

TEI, 2016 yılından beri Türk Kızılay ile imzaladığı protokol kapsamında düzenli olarak kan bağışı kampanyalarına devam ediyor. Türk Kızılay tarafından "Candan Bağlıyız" sloganıyla gerçekleştirilen kan bağış etkinlikleri kapsamında TEI çalışanları kan bağışında bulundu. TEI Eskişehir kampüsünde konumlanan mobil kan bağış araçlarıyla gerçekleştirilen etkinlikle birlikte ülkenin kan bankası stoklarına destek verildi.

ASD'DEN NADİR TOPRAK ELEMENTLERİ UYARISI

Çin'in nadir toprak elementlerine yönelik ihracat kontrollerini sıkılaştırması, Avrupa savunma, havacılık ve yüksek teknoloji sanayilerinde tedarik zinciri kırılganlığına ilişkin endişeleri yeniden gündeme taşıdı. Sektör temsilcileri, yeni düzenlemelerin üretim maliyetleri, teslimat süreleri ve stratejik özerklik üzerinde ciddi baskıya yol açabileceği uyarısında bulunuyor.

Avrupa havacılık, güvenlik ve savunma sanayilerini temsil eden Avrupa Havacılık, Güvenlik ve Savunma Sanayii Birliği'ne (ASD) göre, Pekin'in 1 Aralık itibarıyla yürürlüğe koyacağı yeni ihracat kısıtlamaları, Çin kaynaklı nadir toprak elementleri içeren mıknatısların ve ilgili teknolojilerin ihracatını daha sıkı izin süreçlerine bağlayacak. Bu durumun, Batılı şirketlerin çip, otomotiv ve savunma sistemleri üretiminde gecikmelere ve maliyet artışlarına yol açabileceği belirtiliyor.

Stratejik Bağımlılık Alarm Veriyor

Avrupa Birliği'nin kritik hammaddelerdeki dışa bağımlılığı, mevcut tabloyu daha da hassas hale getiriyor. Mevcut verilere göre:

- AB, nadir toprak elementlerinin işlenmesinde ve mıknatıs üretiminde büyük ölçüde Çin'e bağımlı
- Çin, küresel nadir toprak tedarik zincirinin yaklaşık %90'ını kontrol ediyor
- AB'nin magnezyum ihtiyacının %97'si, tungsten ihtiyacının ise %30'dan fazlası Çin'den karşılanıyor

Uzmanlara göre bu bağımlılık, yalnızca sanayi üretimini değil, mühimmat, sensör sistemleri, radarlar ve ileri elektronikler gibi savunma kabiliyetlerinin sürdürülebilirliğini de doğrudan etkiliyor.

Savunma Üretiminde Gecikme Riski

Güvenlik ve savunma alanında çalışan analistler, yeni ihracat kısıtlamalarının özellikle mühimmat üretimi, yüksek teknoloji platformları ve elektronik harp sistemlerinde gecikmelere neden olabileceğini belirtiyor. Bu riskin, Avrupa'nın savunma kapasitesini artırmaya çalıştığı bir dönemde ortaya çıkması dikkat çekiyor.

ASD yetkilileri, değişen jeopolitik ortamın kritik tedarik zincirlerini daha kırılgan hale getirdiğini, bu zincirlerde yaşanacak herhangi bir kesintinin savunma hazırlığı ve endüstriyel üretim üzerinde ciddi sonuçlar doğurabileceğini vurguluyor.

Çözüm: Çeřitlendirme ve Yerli Kapasite

Avrupa Komisyonu'nun yürürlüğe koyduğu Kritik Hammaddeler Yasası, 2030 yılına kadar tek bir ülkeye bağımlılığın %65 ile sınırlandırılmasını ve yerli üretim, işleme ve geri dönüşüm kapasitesinin artırılmasını hedefliyor. Ancak sektör temsilcileri, bu hedeflerin kısa vadede hayata geçirilmesinin zor olduğuna dikkat çekiyor.

ASD'ye göre, tedarik zinciri risklerinin azaltılması için:

- Alternatif kaynakların hızla devreye alınması
- AB içinde yerli madencilik, işleme ve geri dönüşüm yatırımlarının artırılması
- Kritik hammadde ikamelerine yönelik Ar-Ge çalışmalarının desteklenmesi giderek kaçınılmaz hale geliyor.

Uzmanlar, nadir toprak elementleri ve diğer kritik hammaddeler üzerindeki küresel rekabetin önümüzdeki yıllarda daha da sertleşeceğini, bu nedenle bugün alınacak politika ve yatırım kararlarının Avrupa'nın güvenliği, sanayi gücü ve teknolojik bağımsızlığı açısından belirleyici olacağını vurguluyor.

JAPONYA, AB'NİN SAFE SAVUNMA FİNANSMAN PROGRAMI İÇİN BAŞVURU YAPTI

Avrupa Birliği (AB) Komisyonu, Japonya'nın Avrupa Güvenlik Eylemi (Security Action for Europe – SAFE) ortak savunma finansman programına katılmak üzere resmî başvuruda bulunduğunu açıkladı. Başvurunun, AB'nin güvenlik ve savunma politikaları çerçevesinde değerlendirme sürecine alındığı bildirildi.

AB Komisyonu Sözcüsü Thomas Regnier, SAFE programına ilişkin yaptığı açıklamada, Japonya'nın katılım talebinin inceleneceğini belirterek, "Güney Kore ve Türkiye'de olduğu gibi bir sonraki adım olarak Japonya'nın başvurusunu değerlendireceğiz." ifadesini kullandı.

Regnier ayrıca, SAFE mekanizmasından yararlanmak isteyen 19 AB üyesi ülkenin sunduğu ulusal savunma planlarının hâlen değerlendirme aşamasında olduğunu ve programa yönelik talebin yüksek seviyede seyrettiğini aktardı.

SAFE Mekanizması ve Kapsamı

SAFE, AB'nin Rusya'dan algıladığı güvenlik tehdidi, Ukrayna'daki savaşın devam etmesi ve transatlantik güvenlik mimarisindeki belirsizlikler doğrultusunda oluşturulan "Savunmada 2030 Hedefleri" çerçevesinde hayata geçirildi. Program, 29 Mayıs 2025 tarihinde yürürlüğe girdi.

Bu mekanizma kapsamında AB üyesi ülkeler; Ukrayna, Avrupa Ekonomik Alanı'na dâhil Norveç, Lihtenştayn ve İzlanda ile birlikte 150 milyar avroya kadar kredi kullanarak ortak savunma tedarik projelerine katılabiliyor. Katılımcı ülkeler, karşılıklı olarak savunma sanayii ürünlerini ortak tedarik yoluyla temin edebiliyor.

AB'ye aday ülkeler ile AB ile güvenlik ve savunma alanında anlaşma imzalayan ülkeler de programa dâhil olabiliyor. Ancak bu kapsamda üretilecek savunma ürünlerinde, bileşenlerin toplam değerinin en az yüzde 65'inin Avrupa kaynaklı olması şartı uygulanıyor.

Fon Dağıtımı ve Mevcut Durum

AB Komisyonu, 9 Eylül 2025 tarihinde SAFE kapsamında başvuruda bulunan 19 üye ülke arasında 150 milyar avroluk savunma fonunun ön dağıtımının yapıldığını duyurdu. Buna göre Polonya 43 milyar 734 milyon avro ile en yüksek payı alırken, Fransa'ya 16 milyar 217 milyon avro, İtalya'ya ise 14 milyar 900 milyon avro tahsis edildi.

Söz konusu ülkeler, ulusal savunma planlarını 30 Kasım 2025 itibarıyla AB Komisyonuna sundu.

Öte yandan Kanada, müzakerelerin tamamlanmasının ardından 2 Aralık 2025 tarihinde SAFE programına dâhil olurken, İngiltere ile yürütülen görüşmelerin olumsuz sonuçlandığı bildirildi.

EDA, OTONOM LOJİSTİK SİSTEMLERİ TEST ETTİ

Avrupa savunma inovasyonunun geleceği, Avrupa Savunma Ajansı (EDA) tarafından yürütülen ve Hub for EU Defence Innovation (HEDI) şemsiyesi altında gerçekleştirilen 2025 Operasyonel Deney Kampanyası (OPEX25) ile İtalya'da masaya yatırıldı ve özellikle Alanlar Arası Lojistik için Otonom Sistemler konusuna odaklandı.

OPEX25, önde gelen Avrupa endüstrilerini, yenilikçileri, Üye Devlet uzmanlarını ve son kullanıcıları bir araya getirerek yeni nesil sistemleri gerçek dünya koşullarında değerlendirdi. 5 haftalık saha testlerinde 17 ülke temsil edilirken, toplam 150 insansız hava (UAS) ve kara (UGS) sisteminin testi gerçekleştirildi. 280 saha katılımcısının görev aldığı 18 görevde 333 saat sistem testi yapıldı.

Yenilikler ve Test Edilen Teknolojiler

OPEX25'te test edilen sistemler arasında çeşitli üreticilere ait platformlar yer alırken bunlardan bazıları şu şekilde:

- **Low-Cost Attritable UAS: BEYOND VISION.**
- **Medium Wheeled Logistical UGS: LUKASIEWICZ - PIAP (BVT516, BV0418).**
- **Vertical Take-Off and Launch VTOL UAS: ALTUS (ATLAS8).**
- **Heavy Lift VTOL UAS: SCHIEBEL (S-100).**
- **Low-Cost Attritable UGS: ALISYS (V-60).**
- **Medium Tracked Logistical UGS: ARX ROBOTICS (GEREON).**

HEDI OPEX25, sistemlerin gerçek operasyonel koşullar altında dayanıklılığını ve performansını derinlemesine değerlendirmek için zorluk, operasyonel karmaşıklık ve risk seviyeleri artan üç faza ayrıldı:

- **1. Tek Platform / Tek Alan (Single Platform / Single Domain)**
- **2. Çoklu Platform / Tek Alan (Multi Platform / Single Domain)**
- **3. Çoklu Platform / Alanlar Arası (Multi Platform / Cross Domain)**

Ayrıca, deneyler sırasında çekişmeli ortamların simülasyonu da yapıldı. Bu simülasyonlar, Pasif Çevresel, Pasif Karşılıklı/Düşük Girişim ve Aktif Orta/Yüksek Girişim senaryolarını içerdi. Testler sonucunda temel tespitler ise; AB düzeyinde deney çerçevelerinin acilen uyumlu hale getirilmesi gerektiği, son kullanıcılara en yeni gelişmekte olan teknolojilere zamanında erişim sağlamak için daha çevik tedarik çerçevelerine duyulan ihtiyaç, gelişmekte olan tehditler ve hafifletme önlemleri hakkında içgörü oluşturmak için ileri harekât konseptlerinin daha fazla test edilmesine duyulan acil ihtiyaç olarak özetlendi. OPEX25'in ana çıktısı, Hızlı Benimseme Taslağı (RAB) olacak. Bu belge, gelişmekte olan teknolojilerin geliştirilmesini, deneyimlenmesini ve entegrasyonunu hızlandırmak için yapılandırılmış bir dizi ilke ve koşul belirleyecek. HEDI OPEX25'ten alınan derslere dayanarak, ilk RAB Alanlar Arası Lojistik'e odaklanacak ve Üye Devletlere en iyi uygulamalar ve pratik bir yol haritası sunacak.

ÇİN'İN “JIUTIAN” İNSANSIZ HAVA ARACI İLK UÇUŞUNU YAPTI

Çin'in 2024'te tanıttığı ağır hizmet tipi çok amaçlı İHA Jiutian, devlet televizyonu CCTV'nin 11-12 Aralık görüntülerine göre ilk uçuşunu gerçekleştirdi. AVIC tarafından geliştirilen İHA, azami 16 ton kalkış ağırlığı ve 6 ton silah veya kargo taşıma kapasitesine sahip. Turbofan motorlu uçak, Shaanxi eyaletinde Pucheng ilçesinde uçuş testlerini tamamladı. Jiutian, 385 kt azami hız, 7.000 km menzil ve 12 saat uçuş süresine sahip olarak tasarlandı. İlk tanıtımı, 2024'te Airshow China Zhuhai'de akıllı konfigürasyonlu destek İHA (SS-UAV) olarak yapılmıştı.

DÜNYADAN KISA KISA

Hollanda Savunma Bakanlığı, günümüzün en büyük tehditlerinden biri olan dron saldırılarına karşı koymak amacıyla en yeni hava savunma sistemi Skyranger'ları envanterine katıyor. İmzalanan anlaşma ile ülke, kritik altyapılarını ve muharebe birliklerini koruma kapasitesini üst düzeye taşıyacak. Hollanda Savunma Bakanlığı, dron tehdidine karşı en yüksek şiddet ölçeğinde kendini savunma yeteneği sağlayacak olan yeni hava savunma sistemleri için sözleşme imzaladı. Soesterberg'de imzalanan bu sözleşme, Skyranger sistemlerinin tedarik sürecini resmen başlattı.

Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanlığı, NATO müttefiki Belçika'ya yönelik kritik bir silah satışını onayladı. Tahmini maliyeti 79 milyon dolara kadar ulaşan bu anlaşma kapsamında, Belçika envanterine 240 adet Hellfire füzesi (AGM-114R2) dahil edilecek.

Rolls-Royce Submarines, Birleşik Krallık Kraliyet Donanması'nın ve AUKUS kapsamındaki artan nükleer denizaltı talebini karşılamak üzere Assystem, AtkinsRéalis ve Frazer-Nash ile \$400 Milyon Değerinde Stratejik İşbirliği Ortaklığı (CASP) imzaladı. Rolls-Royce Submarines, denizaltı programları ve daha geniş Savunma Nükleer Teşkilatı'na yönelik kabiliyetlerini güçlendirmek amacıyla sektörün önde gelen uzmanları Assystem, AtkinsRéalis ve Frazer-Nash ile Kabiliyeti Güvence Altına Alınmış Stratejik Ortaklık (CASP) kurdu.

Yunan haber ajansı BankingNews, Yunan Silahlı Kuvvetleri'nin envanterine İsrail'den LORA (Long-Range Artillery Missile) hassas balistik füzeleri ekleneceğini duyurdu. Askerî yorumlara göre, bu tedarik ve acil teslimat kararı, yaklaşık 430 kilometrelik hassas vuruş menzili sağlayarak, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin yerli hassas balistik füze çalışmalarına bir yanıt niteliği taşıyor. LORA sistemlerinin operasyonel kullanımının, sadece Yunan Hava Kuvvetleri ile sınırlı kalmayacağı ve bu füzelerin aynı zamanda Ege ve Doğu Akdeniz'deki önemli adalarda konuşlandırılacağı öne sürüldü.

İsviçre hükümeti, sipariş maliyetlerinde yaşanan artış nedeniyle ilk bütçe planına sadık kalabilmek için ABD’den tedarik edilmesi planlanan Lockheed Martin üretimi F-35A Lightning II savaş uçağı sayısının azaltılacağını açıkladı. Kararın, 2020 yılında referandumla onaylanan bütçe sınırları kapsamında alındığı bildirildi. Bern yönetimi, 2021 yılında F-35A’yı İsviçre Hava Kuvvetleri için yeni nesil savaş uçağı olarak seçmişti. Bu kapsamda 36 adet uçak için yaklaşık 7,54 milyar dolar tutarında sabit bir fiyat üzerinde anlaşmaya varıldığı belirtilmişti. Ancak ABD makamları daha sonra bu fiyatın yanlış bir değerlendirmeye dayandığını açıklamıştı.

L3Harris Technologies, Güdümlü Çok Namlulu Roketatar Sistemleri (GMLRS) için Insensitive Munition (IM) itki ünitelerinin üretimi amacıyla 200 milyon dolara kadar değerinde yeni bir üretim sözleşmesi aldığını açıkladı. Şirket, üretimin ABD’nin Arkansas eyaletindeki Camden şehrinde bulunan yeni tesisinde yapılacağını ve anlaşmanın “Savunma Üretim Yasası Başlık III” kapsamında finanse edilerek yıllık üretim kapasitesini yüzde 30’dan fazla artıracığını bildirdi.

ABD Hava Kuvvetleri Sekreteri Troy Meink, Uzay Kuvvetleri ve Ulusal Keşif Ofisi’nin (NRO), uçak ve insansız hava araçlarını takip edebilen uydular için çok sayıda sözleşme üzerinden hızlı yetenek kazandırmayı hedeflediğini açıkladı. Meink, AMTI (Havadan Hareketli Hedef Tespiti) yeteneğinin öncelikli olacağını ve uzun vadeli bir stratejinin de eş zamanlı yürütüldüğünü belirtti. Açıklama, Orlando’daki Spacepower 2025 konferansı sırasında yapıldı.

2025 FUAR TAKVİMİ

ARALIK

GDA GULF DEFENSE & AERO.
15 & 17 ARALIK 2025
KUVEYT

İLETİŞİM BİLGİLERİ

**Türk Savunma ve Havacılık Sanayii
İmalatçılar Derneği (SASAD)**

Adres: Ankara Sanayi Odası Binası,
Atatürk Bulvarı,
No: 193, Kat: 6, Kavaklıdere, Ankara, Türkiye

Telefon: 0312 426 22 56

Faks: 0312 426 22 56

E-Posta: sasad@org.tr

www.sasad.org.tr

 Instagram: https://www.instagram.com/sasad_resmi/

 X: https://x.com/SASAD_Resmi

 Linkedin: <https://www.linkedin.com/company/sasad/>

 YouTube: https://www.youtube.com/@sasad_resmi